

PRENUMERATA:

W Łodzi a niedzielnym dodatkiem ilustrowanym mies. zł. 4.10. Za miejscowa zł. 5. Zagraniczna zł. 5. Odniesienia do domu 40 groszy. Prenumeratę można odmówić tylko 1 każdego miesiąca bezpośrednio w adm. pisma.

OGŁOSZENIA:

W tekście 50 gr., nadesłane 40 gr. za wiersz 1 milim. 1 lam (strona 4 lamy). Zwyczajnie 12 gr. za wiersz 1 milim. 1 lam. (strona 10 lamów). Nekrologi po 40 gr. za wiersz 1 milim. (strona 4 lamy). Drobne ogłoszenia 15 gr. za słowo. Poszukiwanie pracy 10 gr. za słowo.

Konto czekowe w P.K.O. Nr. 65,210

HASŁO ŁÓDZKIE

Ogłoszenia firm zamiejscowych 50 proc. drożej od cen miejscowych. Firmy zagraniczne o 100 procent drożej. Każda nowa per wyka obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia do zmiany cena bez uprzedniego zawiadomienia. Za terminowy druk ogłoszeń komunikatów i ofiar administracja nie odpowiada.

Artykuły nadesłane bez oznaczenia honorarium, uważane są za bezpłatne.

Rękopisów zarówno szytych jak i odręcznych redakcja nie zwraca

Pomyłki, które zasadniczo nie zmieniają treści ogłoszenia nie upoważniają do wydania zwrotu kapitału lub powtórzenia ogłoszenia.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA, Łódź, Piotrkowska Nr. 15.
Telefony: Redakcja 181-06, Administracja 163-66.

CENA 20 GROSZY

Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od godz. 6—7 wiecz.
Sekretariat czynny od godz. 12—1 w poł. i od 6—7 wiecz.

PIERWSZE STARCIE Z OPOZYCJĄ

Klub Narodowy i Centrolew przeciwko zmianie regulaminu obrad
Wnioski klubów opozycyjnych w sprawie b. więźniów brzeskich

Nasz korespondent telefonuje z Warszawy: Wczorajsze posiedzenie Sejmu wzbudziło ogromne zainteresowanie. Już o godzinie 3 po poł. galerja dla publiczności była przepelniona. Spodziewano się ogólnie omawiania sprawy Brześcia. Wbrew przewidywaniom po wyborze wicemarszałków i sekretarzy zgłoszono 2 wnioski: jeden klubu Narodowego i drugi P.P.S. w sprawie Brześcia, lecz wnieśli te jako nagłe znajdując się dopiero na wtorkowym posiedzeniu Sejmu.

Wybór wicemarszałków i sekretarzy

Wczorajsze posiedzenie Sejmu rozpoczęło się o godzinie 16.10. Marszałek zawiadomił na wstępie Izby, że udzielił urlopu na tydzień posłowi Daszyńskiemu i że poseł Liberman prosi o urlop zdrowotny na jeden miesiąc. Izba udzieliła tego urlopu, poczem marszałek zawiadomił, że wpłynął projekt ustawy skarbowej wraz z preliminarzem budżetowym na okres od 1 kwietnia 1931 r. do 31 marca 1932 r. oraz wniosek nagły Bezpartyjnego Bloku w sprawie zmiany regulaminu Sejmu (szczegóły projektu podajemy na str. 2-ej) z prośbą o uzupełnienie tym punktem porządku obrad. Wobec protestu na ławach Klubu Narodowego Marszałek zarządził głosowanie nad uzupełnieniem porządku obrad. Wniosek o uzupełnieniu porządku obrad został przyjęty.

Następnie Izba przystąpiła do pierwszego punktu porządku dziennego tj. wyboru wicemarszałków i sekretarzy.

Przedstawiciel B. B. oświadczył, że klub jego nie chce w układzie życia wewnętrznego Sejmu wyzyskać swej przewagi, wynikającej z posiadania absolutnej większości pretenduje do stanowisk tylko 3-ch wicemarszałków i 5-u sekretarzy. Wynik zarządzanego głosowania był następujący: Oddano głosów 378, ważnych głosów 348, bezwzględna większość 175. Otrzymali posłowie: Stanisław Car — 231 głosów, Jan Piłsudski — 231, Polakiewicz — 230, Czetwertyński (Str. Nar.) — 112, Dąbski (Str. Chłopskie) — 111, Burzyński — (Komun.) 4. Wybrani zatem zostali wicemarszałkami poseł Stanisław Car, pos. Jan Piłsudski i pos. Polakiewicz.

Zarządzono drugie głosowanie, które dało wynik następujący: Głosowało posłów 367, otrzymali głosów: pos. Czetwertyński 110, pos. Dąbski 122, a zatem na wicemarszałków wybrani zostali ci dwaj posłowie. Wybrani wybór przyjęli.

Następnie przystąpiono do wyboru 9 sekretarzy. W pierwszym głosowaniu głosowało 253 posłów. Ważnych głosów oddano 338. Absolutna większość 170. Otrzymali głosów: pos. Borecki BB. 225, pos. Jaroszewiczowa (BB.) 225, pos. Skrypnik (BB.) 225, pos. Wawrzynowski (BB.) 225, pos. Wójtowicz (BB.) 224, pos. Kernecki (Str. Nar.) 111, pos. Pawlak (Centr.) 113, pos. Michalkiewicz (Centr.) 112 i pos. Pobożny (Centr.) 113.

Nad czterema ostatnimi kandydatami przystąpiono do ściślejszego głosowania, które dało wynik następujący: pos. Kornecki 112 gł., pos. Michalkiewicz

112, pos. Pawlak 114 i pos. Pobożny 114, a zatem ci ostatni posłowie zostali wybrani na sekretarzy. Wybrani wybór przyjęli.

Sprawa zmiany regulaminu

Zkolei przystąpiono do trzeciego punktu porządku dziennego, t. j. do nagłośnienia wniosku klubu B.B. w sprawie zmiany regulaminu.

Pos. Stanisław Stroński (Kl. Nar.) wypowiedział się za niedopuszczalnością wniosku w sprawie zmiany regulaminu jako sprzecznego z konstytucją, motywując m. in. tem, że projekt zmiany regulaminu przewiduje uchwalenie tajności obrad Sejmu na wniosek 75 posłów, pod-

czas gdy konstytucja zastrzega, iż Sejm może uchwalić tajność posiedzenia na wniosek 30 posłów.

Posel Jędrzejewicz (B. B.) popierając nagłość wniosku prosi by komisja regulaminowa przedstawiła o ile możliwości, swe sprawozdanie w terminie trzydniowym. Z uzasadnienia dołączonego do wniosku wynika, że niema on wcale charakteru politycznego, a tylko ściśle rzeczowy. Zmierzają on do usprawnienia pracy izby.

Klub B.B.W.R. domaga się ograniczenia nieodpowiedzialności poselskiej

Następnie mówca w imieniu swego klubu składa oświadczenie, dotyczące nietykalności poselskiej:

„KLUB NASZ ZGODNIE ZE SWĄ UCHWAŁĄ, POWZIĘTĄ JESZCZE W SEJMIE POPRZEDNIM, PONOWNIE STWIERDZA, ŻE STOJĄC NA GRUNCIE OGRANICZENIA NIEODPOWIEDZIALNOŚCI POSELSKIEJ ZA TE PRZEKROCZENIA, KTÓRE MOGĄ BYĆ DOKONANE POZA MURAMI CIAŁ USTAWODAWCZYCH, A

WIDZĄC POTWIERDZENIE TEGO STANOWISKA W WYNIKACH OSTATNICH WYBORÓW, BĘDZIE STAŁE ODNOSIŁ SIĘ POZYTYWNE DO ŻĄDAŃ WŁADZ SĄDOWYCH W SPRAWIE WYDAWANIA CZŁONKÓW IZB USTAWODAWCZYCH SĄDOM, NIEZALEŻNIE OD TEGO, CZY ŻĄDANIE WYDANIA BĘDZIE DOTYCZYŁO CZŁONKA NASZEGO KLUBU, CZY TEŻ KLUBÓW INNYCH”.

LAVAL ZRZEKL SIĘ

misji tworzenia gabinetu francuskiego

PARYŻ 10, 12. W czasie dzisiejszej wieczorowej konferencji prezydenta Doumergue'a sen. Laval rzekł się misji tworzenia gabinetu. (PAT)

Zerwanie godła polskiego na granicy niemieckiej

TORUŃ 10, 12. W nocy z dnia 6-go na 7-my b. m. w Sitowie, pow. Lubawskiego, skradzione zostały polskie cztery zapory graniczne wraz z godłem państwowym. Według oświadczenia strażnika niemieckiego, skradziono godło znajdujące się obecnie na terytorjum niemieckim w magistracie Bischofswerder, gdzie znalazło je przed pomnikiem „Kriegerden-

kmal”, nie może być jednak zwrócone, gdyż władze niemieckie przeprowadzają dochodzenia, celem wykrycia sprawców kradzieży.

Starosta powiatu lubawskiego, nie osiągnąwszy — mimo usiłowań — do tej pory porozumienia z landratem, postawił wniosek o zjazd na miejscu, żądając jednocześnie wydania godła. (ISKRA)

Połączenie klubów chłopskich

Dłuższe zabiegi przywódców stronnictw ludowych o utworzenie na froncie parlamentu wspólnego klubu, zostały wczoraj w południe uwieńczone pomyślnym skutkiem.

Klub Wyzwolenia, który miał największe zastrzeżenia przeciwko utworzeniu takiej wspólnej reprezentacji parlamen-

tarnej, uchwalił zgłosić swój akces do projektowanego klubu ludowego. Kluby Piasta i Stronnictwa Chłopskiego już przedtem powzięły podobne uchwały.

Dzisiaj odbędzie się wspólne posiedzenie tych stronnictw dla ukonstytuowania wspólnej reprezentacji parlamentarnej i wyboru jej władz.

Posel Pużak (Centr.) przemawia przeciwko nagłości wniosku o zmianę regulaminu i w imieniu całej opozycji oświadcza, że aczkolwiek nie stoi na stanowisku bezkarności poselskiej, to jednak uważa, że sprawa wydania posła powinna być rozważana w każdym poszczególnym wypadku przez komisję.

Izba uchwaliła nagłość wniosku oraz termin trzydniowy dla komisji regulaminowej.

Marszałek Sejmu oświadczył, że komisja będzie utworzona na podstawie dotychczasowych zwyczajów i składać się będzie z 16 członków. Z tego klub Bezpartyjnego Bloku Współpracy z Rządem będzie miał w komisji 8 posłów, klub narodowy i Polska Partja Socjalistyczna po 2 posłów, klub ukraiński, stronnictwo chłopskie, „Wyzwolenie” i „Piast” po jednym posle.

Echa Brześcia

Przed posiedzeniem klub narodowy zgłosił nagły wniosek w sprawie uwięzienia byłych posłów w Brześciu, zaś klub Polskiej Partji Socjalistycznej wniosek nagły o uwolnienie uwięzionych, posłów, wreszcie klub żydowski zgłosił wniosek w sprawie zmiany regulaminu obrad Sejmu.

Wniosek Klubu Narodowego omawia na wstępie stronę prawną zamknięcia osób cywilnych w więzieniu wojskowym, następnie zaś podaje fakty traktowania więźniów w Brześciu i wzywa rząd do pociągnięcia do odpowiedzialności winnych.

Wniosek PPS. omawia przejścia poszczególnie każdego z więźniów brzeskich na podstawie ich zeznań i również domaga się pociągnięcia winnych do odpowiedzialności, a nadto domaga się natychmiastowego zwolnienia z więzienia posłów P. P. S., przebywających w Grójcu. Wnioski odesłano do komisji.

Na tem porządek obrad wyczerpano. Następane posiedzenie odbędzie się we wtorek, dnia 16 grudnia r. b. o godz. 10-ej rano.

Przewodniczący komisji

Przewodnictwa komisji objąć mają: Budżetowej — poseł Byrka, skarbowej — prof. Krzyżanowski, regulaminowej — min. Car, konstytucyjnej — b. min. Makowski, prawniczej — pos. Piłsudski, wojskowej — b. min. Miedziński, oświatowej — posłanka Jaworska, administracyjnej — pos. Polakiewicz.

Raut na Zamku

W godzinach wieczorowych odbył się na Zamku raut wydany przez Pana Prezydenta Rzplitej na cześć nowowybranych posłów i senatorów.

W rauce tym demonstracyjnie nie wzięli udziału wszyscy posłowie z opozycji.

Marszałek Senatu, p. Władysław Raczkiewicz, złożył w dniu 10-ym b. m. wizytę ministrowi Spraw Wewnętrznych, gen. dr. Stawoj-Składkowskiemu. (ISKRA).

ZMIANY W REGULAMINIE SEJMOWYM

zgłoszone przez Klub Parlamentarny B.B.W.R.

ograniczają gadulstwo posłów i uniemożliwiają obciążanie Sejmu zbyt wielkimi wnioskami i interpelacjami

Nasz korespondent telefonuje z Warszawy:

Klub parlamentarny B. B. W. R. złożył wczoraj do łaski marszałkowskiej projekt zmian w regulaminie obrad Sejmu, ujęty we wniosek nagły.

Wnioskodawcy pragną przyczynić się do usprawnienia prac Sejmu, podniesienia jego powagi, zwartości i porządku obrad, oraz ułatwienia Marszałkowi Sejmu strzeżenia godności Izby Poselskiej, domagają się w art. 1-szym: uznania mandatu poselskiego dopiero w chwili od złożenia ślubowania, nie zaś jak dotychczas od chwili ogłoszenia wyborów.

W artykule drugim proponuje się zmianę, głoścąc, że wygaśnięcie mandatu poselskiego stwierdza Sejm po wysłuchaniu odpowiedniego komunikatu Marszałka Sejmu, a nie jak dotychczas

po komisji regulaminowej.

W art. 17-ym regulaminu proponuje się zmienić obowiązujący dotychczas przepis o odbyciu ostatecznego głosowania nad ustawą, o ile w trzecim czytaniu jej przyjęto poprawki w ten sposób, ażeby odroczenie tego głosowania mogło nastąpić na żądanie 75-ciu posłów, jak przepis ten głosi dotychczas.

W artykule 10-ym proponuje się zmianę, która przepisze, że pod wnioskiem poselskim winno figurować 30 podpisów posłów, zamiast 15-tu.

Wniosek nagły musi być poparty przez 75-ciu posłów, zamiast 45.

W art. 25 przewiduje się, że pod interpelacjami skierowanymi do Rządu winno figurować przynajmniej 30 podpisów posłów, a nie jak dotychczas — 15 pod-

pisów.

W art. 31 proponuje się wprowadzić przepis, głoścąc, że tajność posiedzenia Sejmu może być uchwalona na wniosek marszałka Sejmu, przedstawiciela rządu, albo 75-ciu posłów, a nie — jak dotąd — 30-u posłów.

W art. 33 proponuje się dodać ustęp 3 i ust. 4 w brzmieniu następującem: Marszałek Sejmu może skreślić z protokołu i stenogramu zwroty, zawierające treść sprzeczną z zasadami ślubowania poselskiego.

Art. 44 proponuje się zmienić w tym sensie, że pod poprawkami poselskimi do projektów ustaw figurować musi przynajmniej 15-cie podpisów poselskich zamiast jednego.

W art. 54-ym zawierającym przepisy o głosowaniu imiennem proponuje się liczbę 50-ciu posłów na żądanie których odbyć się musi głosowanie imienne, zastąpić liczbą 75-ciu posłów.

W art. 67-mym, traktującym o prawie odwołania się posła dotkniętego przez marszałka Sejmu karą dyscyplinarną do komisji regulaminowej, proponuje się uzupełnić przepisem, że prawo odwołania takiego nie służy posłowi, który wykluczony z posiedzenia na wezwanie urzędującego marszałka natychmiast sali nie opuścił, lub podczas posiedzeń, z których został wykluczony, do sali powrócił.

W art. 72, traktującym o powołaniu komisji nadzwyczajnych dla zbadania po szczególnych spraw z prawem przesłuchi-

wania stron zainteresowanych, oraz wzywania świadków i rzeczoznawców, proponuje się dodać przepis, iż powołanie takiej nadzwyczajnej komisji wymaga uchwały Sejmu, powziętej absolutną większością ustawowej liczby posłów.

Art. 81 ma według projektu przewidywać, że komisja regulaminowa winna załatwić wniosek w sprawie wydania posła w przeciagu NAJWYŻEJ dwóch tygodni zamiast 2 tygodni od otrzymania żądania. W razie niezaczerwienia wniosku w powyższym terminie marszałek Sejmu może wyznaczyć sprawozdawcę i oddać sprawę pod rozstrzygnięcie plenum Sejmu.

W art. 84-ym, traktującym o djetach poselskich skreśla się jedno tylko zdanie, głoścąc, że marszałek i wicemarszałkowie Sejmu pobierają djety aż do ukonstytuowania się nowego Sejmu. W ten sposób w okresie od rozwiązania Sejmu do zebrania się następnego, przysługują poprzedniemu Sejmowi djety pobierać nie będą.

B. MARSZ. SENATU wycofuje się z życia polit.

B. marszałek Senatu prof. Szymański, który — jak wiadomo — nie kandydował do Izby ustawodawczej, wycofuje się z życia politycznego i zamierza oddać się całkowicie pracy naukowej, jako profesor Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie. Wczoraj wieczorem złożył profesorowi Szymańskiemu wizytę Marszałek Senatu p. Raczkiewicz.

Niebywałe zdziczenie moralne wśród młodzieży szkół średnich

Dwaj uczniowie pożgali się nożami o pensjonarkę

Wczoraj o godzinie 7-ej wieczorem, w parku Sienkiewicza, w Łodzi miała miejsce awantura, którą spowodowali uczniowie miejscowych szkół średnich: 16-letni Jerzy Bednarek, zamieszkały przy ulicy Przędzalnianej Nr. 26, i 17-letni Zygmunt Rybak zamieszkały przy ulicy Malczewskiego Nr. 11. Tę awanturę była sprzeczka o pensjonarkę.

Awantura zamieniła się w bójkę, w czasie której, Rybak wy dobył nóż i zadał nim kilka głębokich ran w okolicę łopatki i szyi Bednarkowi, tak iż ten stracił przytomność.

Powiadomiona o bójce policja, zatrzy-

mała Rybaka, zaś do ciężko rannego Bednarka wezwano lekarza pogotowia, który po nałożeniu opatrunków przewiózł młodocianego amanta w stanie ciężkim do szpitala św. Józefa. (s)

STRASZNY WYPADEK przy pracy

W dniu wczorajszym w godzinach wieczorowych w Zjednoczonych Zakładach Scheiblerai Grohmana przy ulicy Emilji Nr. 5-7 w Łodzi wydarzył się straszny wypadek przy pracy, ofiarą którego padł 36-letni Grzelak Stanisław, zamieszkały przy ulicy Dolnej Nr. 10 na Chojnach.

Grzelak zatrudniony był przy maszynie, która w pewnej chwili wskutek pęknięcia transmisji uderzyła go, tak iż padł nieprzytomny na ziemię, ulegając ogólnym obrażeniom ciała i wstrząsowi mózgu.

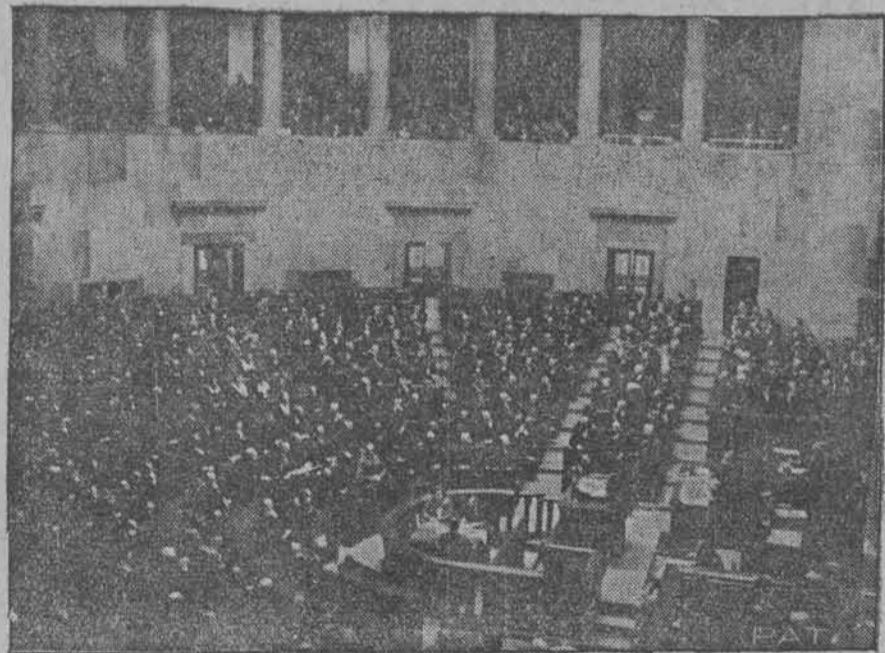
Pierwszej pomocy nieszczęśliwemu udzielił robotnicy, którzy zaalarmowali po gotowie Kasy Chorych. Lekarz przewiózł Grzelaka w stanie beznadziejnym do szpitala okręgowego. (s)

SAMOBÓJSTWO służącej

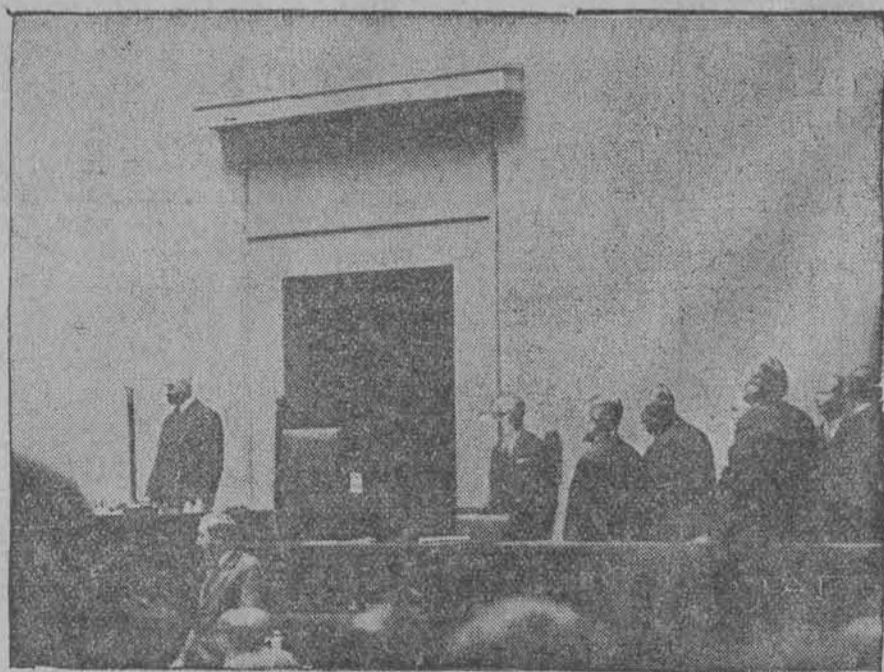
Wczoraj wieczorem 26-letnia Aniela Roźniak — służąca państwa Ar. zamieszkałych przy ul. Nowo-Cegielnianej Nr. 35, w Łodzi w czasie ich nieobecności popełniła samobójstwo przez zatrucie gazem świetlnym.

Wózki dziecięce
Łóżka metalowe
Materace wysielane, higien., sprzęż. „PATENT” do mebl. łóżek
Wyżymaczki amerykańskie
Umywalki
Krzesełka dziecięce
Rowery w wielkim wyborze
Na dogodnych warunkach w fabrycznym składzie
„DOBROPOL”
Łódź, Piotrkowska 73, tel. 158-61 w podwórzu. 1401

PIERWSZE POSIEDZENIE SEJMU W DNIU 9 GRUDNIA 1930 R.

Na przewodniczącego ze starszeństwa powołany został pos. Andrzej Lubomirski, którego widzimy na zdjęciu w momencie poprzedzającym ślubowanie poselskie.

Na ilustracji widzimy prezesa Rady Ministrów Sławka, odczytującego orędzie P. Prezydenta.

Nasze najbliższe przebojowe programy!

„POCALUNEK” z Gretą Garbo

„Ciebie tylko kochałem” z MARY CHRISTIANS

„Parada Miłości” z Maurice Chevalier i Janette Mac Donald

„Pieśniarz Paryża” Maurice Chevalier

„Rewja Hollywood” Międzynarodowa obsada wybitnych gwiazd ekranu
Polskie piosenki i konferansjerkę przeprowadzą: Hanka Ordonówna, Karol Hanusz.

„KRÓL ZEBRAKÓW”, Najwybitniejszy aktor teatru Ziefelda w New-Yorku. Denis King, czarująca — Janette Mac Donald.

to wszystko ukaże się na ekranie dźwiękowego kina „CAPITOL”

Hej! Strzelcy wraz!...

BIULETYN DWUTYGODNIOWY ZWIĄZKU STRZELECKIEGO

Niemcy odwiecznym naszym wrogiem

Odwiecznym wrogiem polskiem są Niemcy!

Już w zamierzonych wiekach, w zaniu dziejów rozpoczęli pochód na Wschód „DRANG NACH OSTEN”, dążąc do wytopienia Słowian i do zagłady żywiołu polskiego.

Pochód ten rozpoczęły jeszcze za Mieszka Pierwszego (wszak od kłeski, zadanej Polakom przez Niemca Gerona w roku 962, zaczynają się historyczne dzieje Polski!) trwa po chwilę bieżącą.

Niestety! brakło nam Chrobrych, Krzywoustych, Batorych i „ozbiorami” Polski skończył się pierwszy okres stosunków polsko-niemieckich. Niemcy przystąpili do wynarodowienia Polaków do wypędzenia ich z siedzib pradziadów. Cała polityka Prus — cała działalność Bismarcka zawarta była w jednym słowie „WYTEPIC” („AUSROTTEN”).

Pochodowi germańskiemu na szczęście położyła kres kłeska niemiecka na polach Francji.

Powstała Polska.

Z istnieniem jej jednak nie mogą pogodzić się Niemcy.

Od lat 12 jesteśmy też świadkami kampanji wrogiej, walki ohydnej, agitacji nie przebierającej w środkach, której celem ostatecznym ma być odebranie Polsce piastowskich, prapolskich ziem Śląska, Pomorza, Poznańskiego.

Nie zapominajmy również, że w Polsce mamy jeszcze około miliona Niemców, uważających się za straż przednią „Drang nach Osten”.

Płyną do nas fundusze gadzinowe niemieckie, płynie księżka i gazeta niemiecka, zalewają nasz kraj wyroby niemieckie.

Nie wolno nam Polakom wobec tej wrogiej działalności zachować się biernie!

Musimy odpowiedzieć czynem, musimy zespolić się, wyteżyć siły i murem żywych serc polskich zamknąć granicę zachodnią. „Hydry niemieckiej nie nie ugłaszczel!” głosił Mickiewicz w roku 1828.

Zwłaszcza my Strzelcy Okręgu Łódzkiego nie tylko winniśmy, ale musimy dążyć do odniemczenia

nia naszych miast i wsi, do uniezależnienia się ekonomicznego od Niemców, do udaremnienia wrogiej nam niemieckiej

agitacji, do wyrwania dusz polskich z sidła niemieckich.

Zmusimy Niemców do posłuchu, do pogodzenia się z losem, a niezadowolonych do wywędrowania poza granice Polski.

My Strzelcy na straży zachodnich granic Polski!

Strzelczynie na terenie Okręgu Łódzkiego

Równocześnie z powstaniem oddziałów męskich na terenie Województwa zaczęły się garnąć do Związku Strzeleckiego i dziewczyny.

Narazie niebardzo było wiadomo, co mają robić, ale tradycja Związku przedwojennego, do którego należały kobiety i wzniosła idea służenia ojczyźnie kazały wytrwać do czasów, kiedy zaczęto tworzyć programy pracy.

Dzisiaj Oddziały żeńskie są w tej szczęśliwej sytuacji, że nie tylko mają wytknięty cel służenia krajowi w myśl wskazań duchowego wodza Związku Strzeleckiego, Marszałka Józefa Piłsudskiego, ale mają i plan pracy.

Zadaniem oddziałów żeńskich jest a) przygotowanie kobiet do niesienia pomocy ojczyźnie w razie niebezpieczeństwa zewnętrznego, b) zespolenia organizacyjne szerokich mas młodzieży żeńskiej do wspólnej pracy dla dobra kraju, c) wyrobienie w swoich członkiniach tężyzny moralnej i fizycznej, potrzebnej dla każdej pracy obywatelskiej, d) wreszcie, co może być uważane za pierwsze i najważniejsze zagadnienie, szerzenie oświaty i wychowania kobiet z młodszego pokolenia w tym duchu, żeby interesowanie się sprawami społeczno - narodowymi uważane było za obowiązek współczesnej Polki.

Idea i szczytne zadania zataczają coraz szersze kręgi. W ostatnich czasach daje się zauważyć duży postęp w pracach oddziałów żeńskich na terenie Okręgu. Strzelczynie uczęszczają na kursy świetlicowe, przysposobienia wojskowego i wychowania fizycznego, organizowane w większych ośrodkach Rzeczypospolitej. Stają do zawodów, biorąc nierazkto pierwsze miejsca. Wyjeżdżają na obozy, uczestniczą w wycieczkach, mających na celu poznanie kraju, wreszcie umieszczają artykuły w tygodniu „Strzelec”, organie prasowym Związku Strzeleckiego.

Organizacyjny rozwój posuwa się w tempie właściwym, gdyż tak pod względem jakościowym, jak i ilościowym odpowiada zamierzeniom.

We wszystkich powiatach Okręgu Łódzkiego powstały oddziały żeńskie, nierazkto mogące się poszczycić bardzo dobrymi wynikami pracy.

Stanowska referentek powiatowych w większości złożono w ręce nauczycielek, które okazują zrozumienie poświęcenia się ideowej pracy.

Obecnie cały wysiłek pracy zwrócony jest na organizowanie Zarządów Oddz.

Na początku bieżącego roku na walnym zebraniu strzelczyń w Łodzi odbyły się wybory do Zarządu Okręgu Łódzkiego.

Prace wybranego Zarządu zmierzają przede wszystkim do zakładania w Łodzi wzorowych świetlic.

Koroną pracy i jej wyników w bieżącym roku był gremialny udział strzelczyń na tegorocznym święcie P. W. i W. F. w Spale, gdzie strzelczynie miały zaszczyt defilowania i popisowania się w zawodach przed Panem Prezydentem Rzeczypospolitej, oraz udział w zawodach w Wilnie, połączony ze zwiedzaniem Wilna i okolic.

KLUB SPORTOWY przy Związku Strzeleckim w Łodzi

W tych dniach został zorganizowany przy Związku Strzel. w Łodzi Klub Sportowy. Celem Klubu będzie skupienie jednostek, zajmujących się sportem i grami sportowymi dla wspólnego treningu pod kierownictwem fachowców i miłego spędzenia wolnych chwil w luksusowo urządzonego lokalu sportowym.

Do Klubu będą przyjmowani tak członkowie Z. S. jak i niestowarzyszeni: Lokal sportowy bogato zaopatrzone w przybory sportowe i rozrywkowe jak np. ping - pong, bilard, szachy, radio, pisma sportowe i codzienne.

Klub Sportowy jest w stanie organizacji. W związku z tem tworzy się sekcje lekkoatletyczną, szermierczą, strzelecką, kolarską, bokserską, piłki nożnej, gier sportowych i ping - pongową.

W tych dniach ukazuje się w prasie codziennej komunikat Kierownictwa Klubu Sportowego z bliższymi informacjami.

CZY WIECIE?

1) że zasłużony działacz niepodległościowy z szeregow P. O. W., por. rezerwy Kalinowski, został mianowany Komentantem powiatowym Związku Strzeleckiego w Wieluniu.

2) że w rozgrywkach prowincjonalnych drużyn piłkarskich „Sieradzanka”, złożona w 90% z członków Zw. Strzel., zdobyła dla Sieradza puchar łódzkiego „Expressu”.

3) że w Sieradzu, powołany do życia Strzelecki Klub Sportowy, zdobył własne doskonałe boisko sportowe, które zapewnia Klubowi możliwość uprawiania wszystkich sportów i ćwiczeń lekkoatletycznych.

4) że w tegorocznym maratonie z całego terenu łódzkiego startowali jedynie za wodnicy Zw. Strzeleckiego, przyczem Walerysiak osiągnął 5 miejsce, Wróblewski i Soduła 13 i 14 lokatę.

5) że dla trwałego uczczenia 10 - lecia zwycięstwa nad bolszewikami Związek Strzelecki powiatu łódzkiego zdobył się na czyn gigantyczny: obsadzenie 40 km. szos i ulic 10,000 drzewek.

6) że Związek Strzelecki miasta Łodzi postanowił z okazji „Miesiąca Pomorza” podwoić do 1. stycznia 1931 r. swe szeregi.

DZWIĘKOWY KINO-TEATR
MIMOZA

ul. Kilińskiego 178

Dzisiaj i dni następnych!

Cudowna pieśń miłości i poświęcenia! Najpiękniejsze melodie, które śpiewać będzie cała Polska. Doskonała kreacja boskiej BEBE DANIELS zelektryzuje widownię

„RIO RITA”

W rolach głównych:

Bebe Daniels i John Boles

Nadprogram: Dodatek dźwiękowy!

Początek seansów w soboty, niedziele i święta o godz. 3.30. 1713 w dni powszednie o godz. 5.30, 7.30, 9.15.

Następny program: „Rozkosze niebezpieczeństwa” w roli głównej: niezrównany HAROLD LLOYD.

Kalendarzyk historyczny Strzelca 10 — 25 grudnia

12.1586. Stefan Batory, jeden z największych królów polskich umiera nagle w Groźnie. Śmierć Batorego w pełni sił była niepowetowaną stratą dla Polski. Kto wie, czyby losy Polski nie ułożyły się inaczej, gdyby przedwczesna śmierć nie zabrała nam wielkiego króla.

16.1577. Stefan Batory zmusza siłą niesfornych Gdańszczan do zaprzysiężenia Polsce wierności.

18.1601. Jan Zamojski, hetman wielki koronny w czasie wojny ze Szwecją zdobywa miasto Wolmar w Inflantach i bierze do niewoli Karlsona, syna Karola, króla Szwedzkiego.

18.19. 1806. Cesarz Napoleon, rozgromił Prusaków i zajmując Berlin, przybywa do Warszawy, witany entuzjastycznie przez Polaków.

Czyś już zamówił sobie tabliczkę pamiątkową? NA DRZEWKO ZWIĄZKU STRZELECKIEGO?

Spółka Szewców

w Łodzi, ul. Piotrkowska 79, tel. 158-38 poleca:

SKORY — HURT i DETAL specjalność: tedaliczna sprzedaż **zelówek trwałych na wodę, jak również skóry trwałe do pomp.**

PRASA a społeczeństwo

Nazwano prasę szóstym mocarstwem. I słusznie. Prasa bowiem w potężnym wymiarze rozwoju na przestrzeni ostatnich lat kilkudziesięciu stała się tak ważnym czynnikiem nowoczesnego życia zbiorowego, że sprawuje istotnie rządy nad światem.

Potęga prasy płynie z trzech źródeł. Prasa informuje.

Dzięki prasie współuczestniczymy w życiu całej ludzkości. Przed naszymi oczyma przesuwa się kalejdoskop wydarzeń, z których składa się film nowoczesnego życia. Rewolucja w Ameryce Południowej i trzęsienie ziemi w Japonii, przelot Atlantyku i mowa Musoliniego. Wiadomości o wszystkim, co wzniosłe i ważne, sensacyjne i groźne budzące, staje się wszystkim dostępną w jakimś mikroskopijnym ułamku czasu.

Prasa urabia opinie. Urabia ją już przez sam dobór wiadomości, przez odpowiedni do nich komentarz, wreszcie i przedewszystkiem przez próby syntetycznego ujęcia zachodzących na ruchliwej fali zmian i wykreślenia linii rozwojowych. Przewodnikiem niezastąpionym w tym labiryncie staje mu się prasa.

Prasa wreszcie jest tubą dla potrzeb i pragnień społeczeństwa. W ciągłym kontakcie z masą społeczeństwa sygnalizuje na rastanie nowych idei, zmiany, nastrojów, głos daje wymowie codziennych trosk i na dziei. Jest trybuną dla szarej masy ludzkiej, która na szpaltach prasy może naczelnie hasła i programowe wskazania przetłumaczyć na język powszedniego dnia.

Dziś wchodzimy w nowy okres pracy państwowej. Bezpartyjny Blok Współpracy z Rządem wzywa ogół obywateli do warsztatów prac społecznych. Pragnie, by i codzienny, szary dzień naszego życia politycznego wypełniony był po brzegi zbiorem wysiłkiem, skierowanym ku dobru ogółu i państwa. Dał ramy organizacyjne, które wypełnić winna tętniąca energią treść owocnego trudu. W tym momencie zwiększa się może jeszcze rola obywatelska naszej prasy i rośnie waga wzajemnych stosunków, jakie się między prasą a społeczeństwem zawiąza.

Rzecz społeczeństwa jest ułatwić pracę jej zadanie. Nie o to przedewszystkiem chodzi, by przez odpowiednie poparcie za pewnić organom prasowym poczytność i samowystarczalność finansową. Chodzi w pierwszym rzędzie o to, by nawiązał się bezpośredni, serdeczny stosunek między czytelnikiem a piśmem.

W atmosferze wzmożonej pracy społecznej prasa stanie się, stać się winna tym potrzebniejszym doradcą, który rozszerzy horyzonty, wskaże ugory zaniedbań, czepiając się, pospiesz z radą, da głos społeczeństwu w każdej aktualnej sprawie.

Jakie społeczeństwo, taka prasa

Ludwik H.

Stalin zamierza pogodzić się z opozycją?

RYGA 10, 12. W związku z nieoczekiwanym powrotem do Moskwy Rykova uporczywie krąży pogłoska, iż ma on nadal sprawować funkcje prezesa rady komisarzy ludowych.

Miało to podobno nastąpić wskutek porozumienia, które osiągnął Stalin z Bucharinem w celu usunięcia tarć pomiędzy komitetem centralnej partii komunistycznej z opozycją pravicową. Dyktator sowiecki ma rzekomo poczynić szereg dalszych posunięć w kierunku pogodzenia się z opozycją.

WIELKI PARYŻ

NIESŁYCHANY ROZROST STOLICY ŚWIATA — UCIECZKA ZA MIASTO — CIAŚNOTA MIESZKANIOWA — RUCH ULICZNY

(Korespondencja własna)

Paryż, w grudniu 1930 r. Władze miejskie Paryża już od lat kilkudziesięciu mają wielki kłopot z u-

rzędzeniem miasta, odpowiadającym jego znaczeniu w świecie. Paryż bowiem rozrasta się nadmiernie.

Zapowiedź przyjazdu Venizelosa do Warszawy

Serja doniosłych wizyt dyplomatycznych na Bałkanach

Na Bałkanach odbywa się serja wzajemnych wizyt dyplomatycznych, mająca niemałe znaczenie polityczne.

W Solji bawił niedawno minister spraw zagranicznych Turcji, p. Tewfik Ruszdi bej, który złożył tam charakterystyczne oświadczenie co do pogłosek o udziale Turcji w bloku państw, żądających rewizji traktatów. Min. Tewfik Ruszdi bej zaprzeczył tym pogłoskom kategorycznie, dodając, że Turcja dąży tylko do utrwalenia „własnych przyjaźni” i chce być czynnikiem ładu a nie zamętu.

Dziś wyjeżdża do Aten minister spraw zagranicznych Jugosławii p. Marinković celem odbycia narad z ministrem spraw zagranicznych Grecji p. Michalakopulossem. Omawiając tę wizytę w wywiadzie prasowym p. Michalakopulos oświadczył, że ani Grecja, ani Turcja nie zamierzają wziąć udziału w żadnym bloku, któryby domagał się rewizji traktatów.

Równocześnie p. Michalakopulos zapowiedział, że premier Venizelos uda się bieżącej zimy z wizytą do Warszawy.

Wojna celna Niemiec

ze wszystkimi prawie państwami Europy

BERLIN 10, 12. Na posiedzeniu nocnym gabinetu Rzeszy minister wyżywienia Schiele wystąpił z projektem ustawy, który przewiduje połączenie w jedną ustawę wszystkich demagogicznych wniosków, a więc Landyolku, niemiecko - narodowych i narodowych socjalistów, co do protekcjonizmu celnego dla produktów agrarnych.

Schiele domaga się w swym projekcie ostatecznego usunięcia jakichkolwiek istniejących zobowiązań celnych Niemiec i podwyższenia ceł na masło i inne produkty mleczarskie, na bydło, mięso, drzewo surowe i przetarte oraz szereg produktów rolnych.

Według projektu tego cła Schielego mają posiadać ruchomą granicę górną, która mogłaby się zmieniać zależnie od sytuacji rynkowej.

Wiadomości o zamiarach Schielego wywołały w kołach przemysłowych Niemiec osłupienie.

Związek przemysłu Rzeszy postanowił zaprotestować jaknajenergiczniej urzędowo przeciwko wprowadzeniu w życie planów Schielego, zwracając przytem uwagę że w wypadku przeforsowania ustawy, wojna celna Niemiec ze wszystkimi prawie państwami europejskimi będzie nieunikniona.

Nie teren rozgrywek politycznych

lecz platforma rzeczowej i szczerzej współpracy

KATOWICE, 10.12. Wczorajsze, inagurujące sesję, posiedzenie 3-go z kolei nowowybranego Sejmu śląskiego, nie pozbawione było ciekawych momentów, które nie zostały należycie uwypuklone przez prasę.

W pierwszym rzędzie niezwykle mocne wrażenie wywołała mowa wojewody dr. Grażyńskiego, który wykazał, że Izba ta nie ma być TERENEM ROZGRYWEK POLITYCZNYCH, A PLATFORMĄ RZECZOWEJ I SZCZEREJ WSPÓŁPRACY nad zagadnieniami społecznymi, kulturalnymi i ekonomicznymi województwa śląskiego. Zwłaszcza olbrzymie poruszenie wywołał ustęp przemówienia p. wojewody, odnoszący się do mniejszości niemieckiej, której zapewnił on daleko idącą i nader liberalną opiekę rządu, zaznaczając zarazem, że stanowczo przeciwstawia się WSZELKIM PRÓBOM NIELOJALNOŚCI.

Przemówienie to znalazło żywy od-

dźwięk na ławach poselskich, zajętych przez klub niemiecki.

„Gwoździem” wczorajszego posiedzenia był bezsprzecznie jednak wniosek połączonych klubów Ch. D. i N. P. R. w sprawie zawieszenia śledztwa i zwolnienia z więzienia posła Korfantego. Wobec pogłosek jakie już od wyborów krążyła spociewano się, że wniosek ten uzasadniony zostanie jedynie motywami prawnymi, dość mglistych zresztą przepisów statutu organicznego województwa i konstytucji. Tymczasem jednak wbrew oczekiwaniu, uzasadniający wniosek poseł dr. Hager z Ch. D., apelował raczej do uczuć humanitarnych Izby i powoływał się na nasze tradycje narodowe, niż na paragrafy.

W prawdziwym kłopotcie znaleźli się tu Niemcy, którzy nolens volens, na mocy poprzednio danego przyrzeczenia, musieli głosować za nagłośnią wniosku.

Pożegnanie p. wojewody wileńskiego Raczkiewicza na dworcu w Wilnie.

PAT

Jak wielki Paryż rozrastał się w ciągu ostatniego stulecia świadczy fakt, że w roku 1801 ludność Paryża wynosiła 547,756, co przy ogólnym stanie zaludnienia Francji 27,349,000 stanowiło 1-50. W sto lat później, w roku 1911 Paryż liczył już 2,888,110 ludności, czyli 1-14 ogółu ludności Francji, wynoszącej 39.604.992 dusz. Stosunek ten nie jest jednak zupełnie ścisły, ponieważ z końcem ubiegłego wieku zaznacza się, a potęguje po wojnie silny przelew ludności przeludnionego Paryża w najbliższe jego okolice, na bliższe i dalsze przedmieścia, t. zw. „banlieu”.

Centrum Paryża wyludnia się poprostu na rzecz wszelakich biur i przedsiębiorstw handlowych, wzrasta natomiast ludność trzech sąsiadujących departamentów: Seine et Oise, Oise i Seine et Marne.

Spis ludności z r. 1926 wykazał, że departament Sekwany, t. j. Paryż i jego najbliższe przedmieścia, liczył 4.628.637 osób, t. zn. około 1-9 ogółu ludności (40.743.851). Paryż jednak, to nie tylko departament Sekwany, ale i dalsze okolice. Ciaśnota mieszkaniowa wojenna Paryża wypędziła z miasta setki tysięcy ludzi, którzy jednak pozostali z nim związani interesami. Śmiało przeto można powiedzieć, że Paryż liczy 6 milionów ludności. Przeludnienie Paryża w stosunku do istniejących mieszkań jest duże. Ruch budowlany wprawdzie nie ustaje, ale oczywiście, dziś buduje się przeważnie domy dla warstw co najmniej średnich; natomiast żaden przedsiębiorca prywatny nie buduje dziś w Paryżu tanich mieszkań, gdyż nie może mu się to opłacić w obec drożyzny terenów budowlanych. To też, jak wykazują ostatnie statystyki, w samym środkowym Paryżu, bez przedmieść, mieszka w przeludnionych mieszkaniach 269,339 osób, w warunkach często wprost niesłychanych, zaś blisko milion osób zajmuje mieszkania w stosunku do ilości osób nie wystarczające.

Wobec takiego nagromadzenia ludzi na nieznacznej stosunkowo przestrzeni (7.802 hektarów) idzie w parze z kryzysem mieszkaniowym także kryzys ruchu ulicznego. Po raz pierwszy usiłowano usunąć trudności komunikacyjne przez wybudowanie kolei podziemnej (metropolitain, lub poprost metro). Obliczono, że dziennie przejeżdża metrem około 3 miliony osób. A przecież popularnym środkiem lokomocji są również tramwaje i autobusy. Wzrastające jednak z dnia na dzień mechanizowanie ruchu ulicznego wytwarza nowe trudności, nad których usunięciem pracują już od dłuższego czasu fachowcy, odbywając specjalne studia zarówno na miejscu, jak i zagranicą, przez porównywanie regulacji ruchu ulicznego w innych wielkich stolicach.

Oddział władz miejskich, zajmujący się ruchem ulicznym poczynił w późnych punktach miasta i w różnych porach dnia ciekawe obliczenia, z których wynika, że n. p. między godziną 15 a 18 przejeżdża przez ujście Pól Elizejskich na Plac Zgody 17 tysięcy aut, a u zbiegu rue Royale i rue Saint-Honore nawet 19 tysięcy aut.

Usunięcie kryzysu mieszkaniowego i uregulowanie ruchu ulicznego, to dwie największe troski władz Paryża. Na podstawie znanego planu Loucheura wyrasta na przedmieściach 80,000 tanich mieszkań. Parcelacja terenów w gminach pod paryskich postępuje już planowo iszybko naprzód. Rośnie na nich niezliczona ilość will, przeważnie robotniczych i urzędniczych, ale nie współdzielczych, lecz prywatnych.

Dla ostatecznego odludnienia centrum Paryża projektowane jest stopniowe wyrzucenie poza miasto wszystkich większych zakładów przemysłowych, oraz tramwajów z ruchliwszych ulic, ponieważ tamują one poważnie normalny ruch uliczny.

L. K-ski.

KRONIKA

GRUDZIEŃ

11

CZWARTEK

DZIS.

Damazego

JUTRO:

Aleksandra

Wschód słońca 7 m. 10
Zachód słońca 15 m. 28

Ferje Bożego Narodzenia

Wobec skierowanych do Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego zapytań, Ministerstwo wyjaśnia, że ferje świąteczne Bożego Narodzenia ze względu na przypadającą w dniu 21 grudnia niedzielę, rozpoczną się w b. roku szkolnym dnia 20 grudnia (sobota) po zwykłych zajęciach szkolnych i trwać będą jak normalnie do dnia 2 stycznia 1931 r. włącznie. Nauka szkolna rozpocznie się dnia 3 stycznia (sobota) 1931 r.

Obniżenie cen mięsa

W dniu wczorajszym, odbyło się w magistracie posiedzenie komisji cennikowej dla ustalenia cen mięsa i jego przetworów.

Posiedzenie odbyło się pod przewodnictwem p. Kałużyńskiego, przy współudziale naczelnika Ładewskiego, naczelnika Rajna, dr. Nehrebeckiego, oraz przedstawicieli producentów i spożywców.

Komisja po dłuższej dyskusji postanowiła obniżyć ceny mięsa, a mianowicie: wieprzowiny z 2,20 zł. na 2,00 zł. za 1 kg. zaś wyroby masarskie obniżyć w cenie o 5%.

Ceny wołowiny, zarówno zwykłej, jak roszernej, obniżono o 5% na 1 kg, cielęcinę o 10%, baraninę o 6% na 1 kg.

Wyroby masarskie koszerne obniżone zostają: z wołowiny — o 5%, z gęsiny — o 10%.

Jak się dowiadujemy — cennik ten ma obowiązywać już poczynając od piątku bieżącego tygodnia, t. j. od chwili zatwierdzenia i opublikowania go przez magistrat m. Łodzi. (s)

Pokup na dzieła sztuki

Rzadko spotykana okazja nabycia niecierpienie tanio cennego dzieła sztuki naderająca się melomanom, zwiędzającym wystawę artystów plastyków przy ul. Moniuszki 2, front, l. p. powoduje szereg transakcji, jakie odbywają się tam w ostatnich dniach.

Zarówno obrazy artystów malarzy: Hirszfanga, jak Kudewicza i Finkelsteina, oraz jak rzeźby: Czeczotta i Lubelskiego, nadto piękne, oryginalne i nader estetyczne utwory metaloplastyczne Kahanego, znajdują bardzo chętnych nabywców. — Wystawa przyciągająca coraz większą ilość interesujących się pięknem pejzaży, portretów, studjów i t. p. osiągnie niebawem rekord powodzenia, dzięki licznym wycieczkom szkół, związków i stowarzyszeń. (R)

Zamach samobójczy bezrobotnego

Pozostający od dłuższego czasu bez pracy Guzenda Franciszek, lat 28, zamieszkały przy ul. Okrzei 39, wypił w celach samobójczych większą dawkę jodyny.

Zaalarmowany lekarz pogotowia, po udzieleniu desperatowi pierwszej pomocy, odwiózł go w stanie osłabionym do szpitala w Radogoszczu. (s)

Zuchwałé włamanie do sklepu galanteryjnego

Nocy ubiegłej do sklepu galanteryjnego, należącego do Grynbauma, przy ul. Brzezińskiej 21, zapomocą oderwania kłódki dostali się złodzieje, którzy skradli różne wyroby galanteryjne, opróżniając niemal cały sklep, na sumę zł. 10.000. Powiadomione o włamaniu władze policyjne wydelegowały na miejsce funkcjonariuszy, celem przeprowadzenia dochodzeń. (s)

Nocne dyżury aptek

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Suke. K. Leinvebra (Plac Wolności 2) Suke. J. Hartmana (Młynarska 1) W. Danieleckiego (Piotrkowska 127) A. Perelemiana (Cegielniana 64) J. Cymera (Wólczańska 37) Suke. F. Wójcickiego (Napiórkowskiego 27). (p)

Uroczystość odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki nie jest „familijnem” świętem „suwerenów” z Pl. Wolności

Należało powołać komitet obchodu złożony z przedstawicieli całego społeczeństwa łódzkiego

Słynne na całą Polskę stały się perypetje łódzkiego magistratu z odnaniem pomnika Tadeusza Kościuszki. Model pomnika, wysłany przez magistrat łódzki w swoim czasie celem odlania do Warszawy, leżał spokojnie prawie rok (!) na dworcu kolejowym, zaś firma, która miała odlew wykonać, wcale już wte-

dy nie istniała (!) Było z tego powodu wiele śmiechu w Warszawie i Łodzi i naigrania się

z niedołęstwa naszych księżytek z Pl. Wolności

Obecnie tragikomedja poczyna się zbliżać ku końcowi. Odkładane z niedzieli na niedzielę odsłonięcie wyznaczono defini-

tywnie (o ile nowa przeszkoda nie stanie na drodze!) na dzień 14. grudnia br.

Usiłowano na nie zaprosić P. Prezydenta Rzeczypospolitej i w tym celu jako deputacja (!)

zjawił się na audyencji u P. Prezydenta prezes rady miejskiej, p. inż. Holcgreber.

Jeśli to było prawdą, świadczy faktem o braku prymitywnej oglądy naszych suwerenów w miejskich. Właśnie każdy murzyn z nad Orinoko czy Zambezi, że deputacja składa się przynajmniej z 2 osób; byłoby zaś tego rodzaju wystąpienie najwyższem lekceważeniem osoby Pana Prezydenta! Opowiadają szeroko po Łodzi: — pojechał ciekawistyczny prezydent rady miejskiej zaprosić Prezydenta Rzeczypospolitej!... Równy równego!!! Nie wierzymy w prawdziwość tego faktu i oczekujemy rychłego sprostowania, które skwapliwie umieścimy. Opowiadają również, że właśnie z tego powodu nie zaszczyli P. Prezydent swą obecnością niedzielne święta!...

Wracając do tragikomedji, nadmienić należy, że do komitetu uroczystości odsłonięcia pomnika nie zaprosił magistrat prócz „swoich” nikogo.

Żadnego związku, żadnej organizacji, żadnego stowarzyszenia! Urządza uroczystość „familijną”, komunikując jedynie za pośrednictwem prasy, że może w niej wziąć udział, „kto pragnie”.

Naszem zdaniem — było powinnością magistratu stworzyć komitet, złożony z najwybitniejszych osobistości i najpoważniejszych organizacji, których ideologia podąży drogami ideologii bohatera narodowego.

Czynienie z Tadeusza Kościuszki ciekawisty

i urządzanie na ciasnym podwórku partyjnym „chrzcin” w rodzinie prezydenta Ziemięckiego jest niepojętą, bezmyślną złośliwością wydających ostatnie technienie ciekawistów.

Zwracał się do nas szereg poważnych organizacji społecznych z zapytaniem, czy wobec niesłychanego stanowiska magistratu wziąć udział w odsłonięciu pomnika.

NASZEM ZDANIEM — BEZWZGLĘDNIE TAK! Niechaj w dniu odsłonięcia pomnika wielkiego obrońcy wolności Polski otoczy jego postać jaknajwiększa liczba tych, co z ducha jego wyrosli, a za pokarm mieli jego wielkie wskazania!

Niech również reprezentant P. Prezydenta Rzeczypospolitej nie czuje się samotny wśród strażników ciekawistycznych!

Z powyższych powodów udział organizacji, związków, stowarzyszeń i szerokie rzesze społeczeństwa winien być jak najliczniejszy!

Na wniosek uroczystości odsłonięcia pierwszego pomnika w Łodzi

niech wystąpi godnie całe miasto! W takiej chwili zapomnijmy o tem, że będą nas reprezentowali jako gospodarze członkowie partyjnej garstki, którzy z ideologią Naczelnika Narodu nie wspólnego nie mają i żadną miarą inicjatorami budowy pomnika nie byli!

Dla rzeczy wielkiej poświęćmy sprawy lokalne! Niech każdy obywatel miasta pracy złoży w niedzielę winny hołd Temu, który „tesknotę za wolnością przekuł w miecz!”.

R.

Ze Związku Handlowców Polskich

Zarząd Związku Handlowców Polskich podaje do wiadomości członków i osób zainteresowanych, że dziś o godz. 20-ej w lokalu Związku dr. Stefan Świątek wygłosi odczyt poświęcony zagadnieniu walki z gruźlicą. Odczyt ilustrowany będzie przezroczami. Ze względu na nader interesujący i pożyteczny temat apelujemy do członków, by, we własnym dobrze pojętym interesie, stawili się jak najliczniej.

KIEPURA w RADJO

16 grudnia 1930 r.

Nie zwlekaj z nabyciem rad. odbiornika.

1791

Udział Związków i Zrzeszeń w uroczystości odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki

Wszelkie istniejące na terenie m. Łodzi związki i stowarzyszenia, pragnące wziąć udział w mającej się odbyć w niedzielę, dnia 14 grudnia 1930 roku uroczystości odsłonięcia pomnika Tadeusza Kościuszki w Łodzi — proszone są o podanie

do dnia 12-go b. m. włącznie Magistratowi (Wydział Prezydjalny) liczby swych członków, dokładnego adresu oraz nazwiska i imienia prezesa, a to w celu równomiernego podziału biletów wstępu na wymienioną wyżej uroczystość.

Zapomogi świąteczne dla bezrobotnych członków Związku Inwalidów Wojennych

— Zarząd Okręgowego Koła Związku Inwalidów Wojennych Rzeczypospolitej Polskiej w Łodzi niniejszem podaje do wiadomości, że na posiedzeniu w dniu 5 b. m. uchwalił wydać zapomogi świąteczne bezrobotnym członkom Związku.

W celu otrzymania wspomnianej zapomogi zainteresowani winni się zgłosić do biura Związku ul. Gdańska Nr. 57 w godzinach od 9 do 18-ej w terminie od dnia 10-go do 16-go grudnia r. b. Peten-

ci winni posiadać legitymacje Państwowego Urzędu Pośrednictwa Pracy, że są bezrobotnymi oraz książeczkę obrachunkową firmy, o ile pracują od 3—do 4-ch dni w tygodniu. Zapomogi świąteczne wydawane będą tylko tym członkom, którzy należą do Związku przynajmniej jeden rok.

Zgłoszenia po 16 grudnia nie będą uwzględniane.

Z a r z ą d.

Kontrola bezrobotnych pracowników umysłowych w okresie świątecznym

Jak już w swoim czasie donosiliśmy — bezrobotni pracownicy umysłowi obowiązani są stawać do kontroli w siedzibie P. U. P. P. przy ul. Klińskiego 52 dwa razy w miesiącu: jedna grupa co wtorek, po 10 i po 20 danego miesiąca, druga zaś — co środę po 10 i 20 każdego miesiąca.

W grudniu r. b. 10 wypadł właśnie w środę, a jakkolwiek środa ta nie była „po dziesiątym” — odnośne biuro dokonywało kontroli. Następnym termin kontroli dla grupy śródowej, po 20 b. m., a więc 24 b. m., przypada w Wigilię Świąt Bożego Narodzenia, a wobec tego termin

kontroli przesunięty zostaje na środę dnia 17 b. m.

Natomiast grupa wtorkowa, która w bieżącym tygodniu kontrolowana nie była, w związku z okresem świąt kontrolowana będzie tylko we wtorek dnia 16 bm. natomiast we wtorek dnia 23 b. m. kontrolowana nie będzie.

Następne terminy kontroli bezrobotnych pracowników umysłowych przypadają: dla grupy wtorkowej — 14 i 21 stycznia r. p., dla grupy śródowej — 15 i 22 stycznia r. p. (s)

Rozwój lokomocji mechanicznej na terenie województwa łódzkiego

Rozwój lokomocji mechanicznej na terenie województwa łódzkiego wzrasta z każdym dniem.

Ze źródeł oficjalnych dowiadujemy się, że Dyrekcja Robót Publicznych Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi w miesiącu październiku b. r. wydała na skutek przeprowadzonego egzaminu:

159—pozwoleń na prowadzenie pojazdów mechanicznych nieprzeznaczonych do użytku publicznego i 22—pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych do użytku publicznego.

Zarejestrowano nowych samochodów: 23—osobowych, 11—autobusów, 11—samochodów półciężarowych i ciężarowych. 6—motocykli

W przeciągu listopada b. r. wydano pozwoleń: 63—pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych nieprzeznaczonych do użytku publicznego. 23 — pozwolenia na prowadzenie pojazdów mechanicznych przeznaczonych do użytku publicznego.

Zarejestrowano nowych samochodów: 6—samochodów osobowych, 11—autobusów, 5—samochodów ciężarowych i półciężarowych, 2—motocykle.

Spadek liczby kandydatów na kierowców w miesiącu listopadzie pochodzi stąd że w miesiącu październiku zdawali egzamin również kandydaci ze szkół powojennych.

ROZSZERZENIE PRODUKCJI i wzmoczenie konsumpcji krajowej

Zamierzenia rządu w stosunku do przemysłu włókienniczego

Jak się dowiadujemy z dobrze poinformowanych kół miejscowych — w obecnej sytuacji łódzkiego przemysłu włókienniczego oczekiwać należy

daleko idących posunięć,

które najprawdopodobniej całkowicie zmienią obecne ukształtowanie się stosunków w przemyśle włókienniczym Łodzi.

Jak słyhać — desygnowanie p. ministra Prystora do objęcia teki przemysłu i handlu jest motywowane przeświadczeniem sfer miarodajnych, iż min. Prystor będzie w stanie wprowadzić w grę czynniki, które wpłyną

na uzdrowienie stosunków w przemyśle

przedewszystkiem w kierunku wzrostu uchwycenia przemysłu, wzmoczenia produkcji i jaknajszerszego zatrudnienia bezrobotnych.

O ile nam wiadomo — wysiłki rządu kierują się przedewszystkiem w kierunku podniesienia zdolności nabywczej wsi, przez wznoszenie zakładów przemysłu rolnego, jak młynów, tartaków, olejarni, cukrowni (obliczonych tylko na zaopatrywanie odbiorców krajowych, a zatem opartych na zdrowych, nie dumpingowych podstawach), gorzelni i t. d., oraz w kierunku wzmoczenia konsumpcji krajowej, a wreszcie w kierunku ustalenia kalkulacji, dopuszczającej możliwie niską cenę towaru i wzmoczenie tą drogą liczby tranzakcyj, przy udostępnieniu korzystania z wytworów przemysłu włókienniczego szerszemu ogółowi.

W kołach poinformowanych uważa się głównie, iż rząd skorzysta ze środków, dzięki którym posiada wpływ na przemysł wielki, jak zamówienia, kredyty i t. l., celem przeprowadzenia swego zasadniczego dążenia, zmierzającego do zatrudnienia

jak największej liczby bezrobotnych

i udostępnienia konsumpcji wyrobów włókienniczych.

Jak nas informują — obecna sytuacja w łódzkim przemyśle włókienniczym jest przedmiotem rozważań u władz centralnych i najprawdopodobniej jeszcze przed 7 stycznia r. p. zapadną pewne decyzje, które wpłyną na rozwój konjunktury w kie-

runku stale wzrastającej poprawy.

Reasumując powyższe należy stwierdzić, iż — wedle dotychczasowych, wiarygodnych informacji — rząd uczyni wszystko, aby wpłynąć

na korzystną zmianę

w obecnej sytuacji przemysłu włókienniczego w Łodzi. (s)

Ze Stow. Hodowców Kanarków

Łódzkie Stow. Hodowców Kanarków podaje do wiadomości, wszystkich zainteresowanych, że na Pokaz Kanarków, ptaków ozdobnych i rybek egzotycznych, odbyłym w dniu 7 i 8 grudnia r. b. w sali Tow. Spiewaczego „Cecylja” ul. Przędzalniana 93 zostało rozlosowanych 19 premii w postaci: kanarków, innych ptaków i rybek, między nabywcami przewodnika pokazu.

Premje padły na następujące Nr. 9, 17, 22, 24, 27, 33, 52, 54, 68, 71, 75, 84, 98, 115, 118, 123, 131, 134 i 138. Posiadacze wyżej wymienionych Nr. losów załączonych przy sprzedaży przewodnika pokazu, mogą odebrać wylosowane premie do dnia 13 b. m. u p. J. Bittnera, ul. Przędzalniana 93.

PODPALILI WŁASNY DOM CELEM UZYSKANIA PREMII ASEKURACYJNEJ

W dniu onegdajszym na ławie oskarżonych Sądu Okręgowego w Łodzi zasiadł Wojciechowski Michał

oskarżony o podpalenie

z chęci zysku własnego domu.

Rozprawie przewodniczył sędzia Łoziński w asystencji sędziów Jesionowskiego

i Maurera. Oskarżał prokurator Kubiak. Obronę wnosili adw. adw. Forelle i Kobyliński.

Sprawa przedstawia się następująco:

W dniu 26 sierpnia r. b. około godz. 12 w południe w Pabjanicach straż ogniowa została zaalarmowana o wybuchu pożaru

w budynku mieszkalnym przy ul. Baraucha 2 należącym do Michał Wojciechowski, będącego zarazem właścicielem składu manufaktury w Pabjanicach przy ul. Zamkowej 21.

Straż po przybyciu na miejsce przy pomocy ludności ogień stłumiła.

Jak zostało ustalone ogień powstał na strychu tegoż domu w kutrze drewnianym, zawierającym wewnątrz kołdrę, różne szmaty i miseczkę, w której były odpadki przedzdy

skropione spirytusem skażonym.

Ponadto znaleziono cały szereg dowodów, które najwymowniej świadczą o tem, iż ogień powstał z zbrodniczego podpalenia.

Ponieważ dom ten wyłącznie był zamieszkały przez rodzinę Wojciechowskiego, władze policyjne powzięły przypuszczenie, iż podpalenia dopuścił się nie kto inny jak tylko Wojciechowski w celu uzyskania

remi asekuracyjnej.

Same umeblowanie w mieszkaniu Wojciechowskiego ubezpieczone było w Krakowskim Tow. Ubezp. na sumę 8 tys. dolarów, zaś budynek mieszkalny w Państw. Dyr. Ubezp. na sumę 3.870 złotych.

Na przewodzie sądowym oskarżony nie przyznał się do winy i wyjaśnił, iż w chwili wybuchu pożaru nie znajdował się w mieszkaniu i przypuszcza, iż ogień został podłożony przez zemstę.

Bezpośredni świadkowie, którzy byli na miejscu pożaru zeznali, że ogień faktycznie powstał wskutek podpalenia, lecz nie zagrażał rozszerzeniu się.

Sprawa ta przeciągnęła się do późnej nocy. O godzinie 24 Sąd po naradzie ogłosił wyrok, mocą którego Michał Wojciechowski został skazany

na 6 mies. więzienia.

Walne Zebranie Zrzeszenia Polskich Nauczycieli Geografji

Zarząd Zrzesz. Pol. Naucz. Geogr. niniejszem podaje do wiadomości, że w piątek dnia 12.12 r. b. o godz. 6-iej w sali szkoły pow. im. H. Konarskiego przy ulicy 11 Listopada 27 odbędzie się Walne Zebranie członków z referatem pana dyrektora J. S. Cezaka na temat: „Nowe prądy w nauczaniu geografji w Rosji Sowieckiej.”

Goście mile widziani.

Skrytobójcze morderstwo

Z Rawy Ruskiej donoszą, że wczoraj w godzinach przedpołudniowych dokonano skrytobójczego morderstwa na osobie Józefa Zabczaka z Ulwówka ad Szczerzec, pow. Rawa Ruska.

Mianowicie w chwili, gdy Zabczak zastawał na własnym polu siła na zajęce, nieznanemu sprawca strzelił do niego z karabinu i trafił go w głowę, kładąc trupem na miejscu. Morderca zbiegł. Przyczyny tej zbrodni na razie nie ustalono. Policja wdrażyła energiczne dochodzenia.

Odczyt Pitigrilli'ego

Najpopularniejszy autor współczesny Pitigrilli wygłosi w Sali Filharmonji we wtorek, dnia 16-go b. m. o godz. 9-iej wiecz. niezwykle frapujący odczyt p. t. „O współczesnej erotyce”. Pitigrilli należy dziś do rzędu najgłośniejszych i najdowodowniejszych powieściopisarzy o czem świadczą najlepiej milionowe nakłady jego utworów. Ostatnia jego powieść „Obraz moralności” wywołał ożywioną polemikę wśród najpoważniejszych krytyków literackich. Bilet na ten sensacyjny odczyt sprzedaje Kasa Filharmonji.

Z Wojewódzkiego Komitetu „Dni Przeciwgruźliczych”

Staraniem Sekcji Urzędniczej odbędzie się w dniu 11.XII-30 r. o godz. 20 w lokalu Związku Zawodowego Handlowców Polskich, ul. Piotrkowska 108 odczyt p. t. „Gruźlica i jej skutki”. Odczyt wygłosi dr Stefan Świetlik. Wejście bezpłatne.

Staraniem mSeksji Odczytowej w dniu 11.XII-30 r. o godz. 19 m. 10 wygłosi dr. Tadeusz Mogilnicki odczyt przez radio p. t. „Gruźlica wieku dziecięcego”. Radjostuchaczom przypominamy, iż jest to trzeci odczyt z cyklu prelekcji radjowych, za najlepsze streszczenie, których wyznaczona została przez Wojewódzki Komitet „Dni Przeciwgruźliczych” nagroda.

W niedzielę dnia 14.XII-30 r. w lokalu kinematografu Oświatowego o godz. 12 wygłosi dr. Aleksander Margolis odczyt p. t. „Łódź w walce z gruźlicą”, który ilustrowany będzie przezroczkami.

W poniedziałek dnia 15.XII-30 r. w lokalu miejskiego kinematografu Oświatowego o godz. 12 dla bezrobotnych wygłosi odczyt dr. Stefan Świetlik p. t. „Gruźlica i jej znaczenie”.

Na wszystkie odczyty wejście bezpłatne.

Badanie techniczne pojazdów mechanicznych przeznaczonych do użytku publicznego

Jak wiadomo, wszystkie pojazdy mechaniczne, przeznaczone do użytku publicznego (zarobkowe) podlegają periodycznemu badaniu technicznemu.

Odbywa się ono rok rocznie w czasie od dnia 1 listopada do dnia 31 grudnia.

Samochody publiczne przedstawione do zbadania po dniu 1-go stycznia 1931 r. podlegają pełnej opłacie.

Autobusy przedstawione do badania technicznego winny być zaopatrzone:

1) w licznik zapisujący szybkość osiągniętej jazdy (Szybkościograf) „Argo” lub „Kienzle” w połączeniu z tachometrem w desce czołowej, lub francuski miernik marki „R. B. M.” typ B lub T. T. R. 2) w dwa wskaźniki kierunku jazdy, umieszczone po obu stronach i przysposobione do

oświetlenia w nocy. 3) w boczne lustro przed kierowcą, 4) w automatyczną wycieraczkę szyby przed kierowcą, 5) w alarmowe urządzenie, umożliwiające podróżnym w razie potrzeby, natychmiastowe zatrzymanie autobusu, danie sygnału kierowcy, 6) przynajmniej jedną automatyczną gaśnicę na wypadek pożaru, umieszczoną w miejscu dostępnym wewnątrz autobusu. 7) w apteczkę doraźnej pomocy, wzoru zatwierdzonego rozporządzeniem Ministerstwa Robót Publicznych L. XI-2328/30 i Ministerstwa Spraw Wewnętrznych Dep. Służby Zdrowia ZH-2478/30 z dnia 1. VIII. 1930 r. 8) w urządzenie wskazujące, że wolnych miejsc niema, gdy dopuszczalna ilość takowych jest zajęta. 9) w dwa zapasowe koła należące ogumione, oraz komplet narzędzi i części zamiennych. 10) w urządzenie wentylacyjne. 11) w ogrzewanie, 12) w latarkę o błękitnym świetle umieszczoną na zewnątrz na dachu autobusu, pod szyldem z nazwami krańcowych punktów obsługiwanej linii.

Prócz powyższych urządzeń, wewnątrz autobusu winny być umieszczone: przepisy:

a) zabraniające rozmawiać z kierowcą, b) zabraniające plucia i palenia tytoniu, c) zatwierdzony rozkład jazdy przez Urząd Wojewódzki-Dyrekcję Robót Publicznych. d) przepisy dla podróżnych (§-14 rozporządzenia z dnia 17. IV. 1929 r. (Dz. Ust. Nr. 55 poz. 439).

Niezaopatrzenie w podane wyżej urządzenia i nadpisy powoduje nawet przy dobrym stanie technicznym autobusów zdjęcie znaków rejestracyjnych, czyli u nieruchomości ich aż do czasu uzupełnienia braków.

Autobusy przedstawione do badania winny odpowiadać wszelkim wymaganiom sanitarnym.

Samochody prywatne, których właściciele złożą podanie o przedłużeniu dowodu rejestracyjnego po dniu 1. I. 1931 r. będą podlegały badaniu technicznemu za pełną opłatą rejestracyjną.

Nożem w łopatkę

Krwawa rozprawa na przedmieściu Radomia

Onegdaj w godzinach wieczorowych ulica Kozienicka w Radomiu była terenem krwawej rozprawy nożowej, której ofiarą padł Jan Duda, mieszkaniec wsi Nowa-Wola pod Radomiem.

Między Dudą a niejakim 18-letnim Stefanem Wojtasikiem, mieszkańcem tejże samej wsi, od dłuższego czasu panował ostry zatarg na tle nieporozumień osobistych. Wojtasik niejednokrotnie odgryzał się Dudzie, że się z nim rozprawi.

Krytycznego wieczora Duda wracał z

miasta do domu. Przy końcu ul. Kozienickiej, jak z pod ziemi wyrósł nagle Wojtasik, który podbiegłszy do swego przeciwnika zadał mu potężny cios nożem w łopatkę. Trysnęła krew, ranny bez jęku osunął się na ziemię.

Zbrodniarz, natychmiast zbiegł.

Nieprzytomnego Wojtasika znaleźli przechodnie. Powiadomiono policję, która natychmiast rozpoczęła śledztwo. W czasie dochodzenia ustalono sprawcę napadci, którego aresztowano i przekazano władzom sądowym.

Kradzież transportu towarów Nieuczciwi posłańcy przed Sądem Okręgowym

Przed paru miesiącami biuro przewoźne na ul. Cegielskiej 26 wysłało na dworzec kolejowy transport towarów, przeznaczony dla firmy „Karo” w Białymstoku.

Transport, wartości około 1.500 złotych, odwozili na dworzec dwaj funkcjonariusze biura, mianowicie 26-letni Malczewski Wincenty i również 26-letni Sylwester Ignacy.

Obaj wymienieni towaru nie wysłali, a natomiast spieniężyli go i pieniądze przywłaszczyli.

Po pewnym czasie kradzież wyszła na jaw, wobec czego obu młodzieńcom wytoczono sprawę.

W dniu wczorajszym Malczewski i Sylwester znaleźli się przed Sądem Okręgowym w Łodzi. Do winy przyznali się zgodnie, wyjaśniając, że zarabiali zbyt mało, a potrzebowali pieniędzy.

Sąd skazał obu wymienionych, z uwagą na ich dotychczasową niekaralność, po cztery miesiące więzienia każdego. (s)

Prastara osada słowiańska

Dokonano w Opolu na Górnym Śląsku niemieckim odkrycia resztek prastarej osady słowiańskiej. Na t. zw. wyspie Zamkowej odkopano fundamenty z pali drewnianych i szczytki ścian domów z bloków drzewnych, które określili archeolodzy jako szczytki osady słowiańskiej z 1000—1200 roku. Odkopane fundamenty ciągną się prawidłowo po obu stronach jakgdyby ulicy i wskazują na to, iż owa osada składała się ze sporej liczby domów blokhausowych, obronnych.

Dzisiejszy koncert M. Orłowa

Dzisiaj, w czwartek odbędzie się w sali Filharmonii koncert genialnego pianisty Mikolaja Orłowa, którego sława obecnie rozbrzmiewa po całym świecie i wszędzie, gdzie tylko występuje ten znakomity artysta, sale na kilka dni przedtem są wyprzedane. Mikolaj Orłow wybrał na koncert swój, perły literatury fortepianowej, a mianowicie: Chopin, Brahms, Debussy, Szymanowski i Liszt. Początek koncertu o godz. 8,30 wiecz.

Poranek Jarossy'ego i Lawińskiego

Wielką sensację artystyczną budzi zapowiedziany niedzielny poranek humoru artystycznego z udziałem najwybitniejszych artystów teatru „Qui-Pro-Quo” a mianowicie: Hanki Ordonówny, Fryderyka Jarossy'ego oraz Ludwika Lawińskiego. Znakomici artyści przygotowali dla Łodzi wymienny program, złożony z ostatnich przebojów programów szlagierowych tegorocznego sezonu, a między innymi przeabawny „Zjazd Centrośmiechu” oraz „Czysta wyborowa”. Bilety w kasie Filharmonii są rozchwywane.

TEATR I SZTUKA

TEATR MIEJSKI.

Dzisiaj, czwartek i jutro, piątek oraz w sobotę 4 popoł. ostatnie powtórzenia „Konto X”. W sobotę wiecz. premiera komedii Antoinette'a „Ukochana nieprzyjaciółka”.

TEATR KAMERALNY.

Dzisiaj, czwartek, piątek wiecz. oraz w sobotę 5 popoł. „Lekomyślna siostra” Wł. Perzyskiego.

KAZIMIERZ JUNOSZA-STĘPOWSKI

w Teatrze Kameralnym.

Jeden z najznakomitszych artystów polskich Kazimierz Junosza Stępowski, pozyskany przez Kierownictwo Zrzeszenia na kilka występów, wystąpi w Teatrze Kameralnym: w sobotę wiecz. i w niedzielę w popisowej swej roli w sztuce Carpentera „Papa Kawaler”.

TEATR POPULARNY.

2 przedstawienia po 1 zł.

Dzisiaj, czwartek „Nad polskim morzem”. Jutro, piątek „Noc Listopadowa” i „War-

szawianka” St. Wyspiańskiego. Wszystkie miejsca na tle przedstawienia po 1 zł.

W sobotę wznowienie „Miry Efron” z Ireną Horecką w roli tytułowej.

TEATR POPULARNY W SALI GEYERA

Piotrkowska 295.

W nadchodzącą sobotę i niedzielę, Teatr Popularny w sali Geyera, wystawia prześlizną sztukę historyczną Anczyca p. t. „Kościuszkę pod Racławicami”. Sztukę reżyseruje J. Pilarski.

Z sali koncertowej

KONCERT SYMFONICZNY

Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej

Przy wypełnionej po brzegi sali Filharmonii odbył się w dniu onegdajszym inauguracyjny koncert Łódzkiej Orkiestry Filharmonicznej pod batutą Walerjana Berdjajewa z udziałem solistki, Ady Sari.

Olbrzymie zainteresowanie koncertem dobitnie świadczy o potrzebie takiej placówki muzycznej, jaką jest orkiestra symfoniczna na terenie naszego miasta. Brak tej placówki boleśnie odczuwali nasi melomani, miłośnicy muzyki symfonicznej.

Wielka orkiestra, jako czynnik skupienia kilkudziesięciu osób, związanych jedną myślą, jednym nastrojem, podporządkując się pałeczce i przez to indywidualności dyrygenta, może li tylko wtedy wyrazić wszystkie właściwości utworów muzycznych, gdy tworzy jedną nierozdzielalną całość wewnętrzną. Prócz tej całości wewnętrznej wymagamy od orkiestry i jednolitości zewnętrznej, t. j. jednobrzmienia i dostrojenia się poszczególnych grup instrumentów.

Te wykazane właściwości posiadać może orkiestra zgrana i występująca od dłuższego czasu w takim samym skła-

dzie. Wielka zaś orkiestra złożona z zebranych ad hoc muzyków, nie może, co jest rzeczą zupełnie zrozumiałą, posiadać takich walorów, nie może stanąć na wysokości zadania, ani też wykonać.

Potwierdził to, niestety, pierwszy występ naszej orkiestry. Pomimo dużych wysiłków, pomimo wprost przesadzonych wskazówek dyrygenta, nie udało się wydosłać jednolitości brzmienia, jedności wykonania.

Piękny poemat Moniuszki: „Bajka” oraz symfonia Czajkowskiego „Mantfred” zagrane były za nerwowo, hałaśliwie i nieopanowanie. Dyrygent nie potrafił wytworzyć nastroju, wyrazić dążeń i myśli, charakteryzujących dzieła wielkich romantyków.

Zato solistka koncertu, nasza znakomita śpiewaczka, Ada Sari, oczarowała nas swym pięknym, słowicznym głosem. O wybitnych walorach kunsztu śpiewaczego tej artystki pisaliśmy przed kilkoma tygodniami, zaznaczyć tylko musimy, iż w wielkiej mierze przeszkadzał artystce w śpiewie nieudolny akompaniament orkiestry.

D. O.

Popierajcie Polski Czerwony Krzyż

PO RAZ PIERWSZY
w ŁODZI! film p. t.

WODEWIL

Główna 1

ODEON

Przejazd 2

PO RAZ PIERWSZY
w ŁODZI! film p. t.

„O HONOR SIOSTRY”

Dramat erotyczny.

W rolach głównych: MARCELLA ALBANI, WERNER FUTTERER. ◆ Nadprogram: FARSA.

KĄCIK RADJOWY

TRANSMISJA PORANKU SZKOLNEGO Z FILHARMONII WARSZAWSKIEJ Z UDZIAŁEM ADELI COMTO-WILGOCKIEJ I BRONISŁAWA RUTKOWSKIEGO.

Dziewiąty z kolei Poranek Symfoniczny dla młodzieży szkolnej dziś w czwartek, dnia 11 grudnia o godz. 12,35, poświęcony będzie muzyce klasycznej z XVIII wieku.

Część orkiestrowa obejmuje suitę baletową Glucka w przeróbce Mottla, Arje Bacha, oraz uwerturę do opery Glucka „Ifigenia w Aulidzie”.

Znany organista polski, prof. Konserwatorium Warszawskiego, Bronisław Rutkowski, odegra efektywną, wirtuozowską toccatę d-moll Bacha.

Część wokalna wypełni doskonała śpiewaczka estradowa Adela Comte-Wilgocka, która odśpiewa głęboką arję Bacha, Haendla, oraz kilka prostych w formie, niezwykłe wdzięcznych piosenek Pergoleso i Scarlattiego.

KONCERT Z UDZIAŁEM STEFANJI MILLEROWEJ I MIECZYSLAWA MIEDERBAUMA W „POLSKIM RADJO”.

Znana śpiewaczka estradowa Stefania Millerowa, odznaczająca się dużą kulturą muzyczną, nie szczędzi starań, by umieszczać w programach swych koncertów coraz to nowe, mało znane, a wartościowe utwory.

Podczas koncertu, który odbędzie się dzisiaj, w czwartek, o godz. 17,45 artystka wykona „Jotę” hiszpańskiego kompozytora de Falla, „Szafotkę” Fordrama oraz śliczną kolysankę Deodat de Severaca — „Ma popee chérie” o subtelny i dowcipny tekście.

Znany skrzypek prof. Mieczysław Fliedebaum odegra piękne warjacje Tartini'ego oraz ognisty mazurek Zarzyckiego.

EUGENJUSZ BODO PRZED MIKROFONEM „POLSKIEGO RADJA”.

Amatorzy muzyki lekkiej, liczni zwolennicy słynnego artysty „Morskiego Oka”, p. Efron-

jusza Bodo, ucieszą się zapewne wiadomością, że dzisiaj, w czwartek, dnia 11 grudnia weźmie udział ten udział w koncercie muzyki lekkiej, transmitowanym przez rozgłośnie łódzką „Polskiego Radja” w Warszawie.

P. Bodo odśpiewa szereg modnych i popularnych obecnie piosenek z ostatniej rewji „Morskiego Oka” p. t. „Złote Szaleństwo”, która w niedzielę, dnia 14 grudnia również będzie transmitowana przez rozgłośnie łódzką.

RECITAL POŚWIECONY TWÓRCZOŚCI RÓŻYCKIEGO W WYKONANIU LUCYNY ROBOWSKIEJ.

Znana pianistka, Lucyna Robowska, postanowiła poświęcić program swego recitalu, który rozgłośnia łódzka nada w Warszawie w dniu dzisiejszym, 11 grudnia, o godz. 22,15 wyłącznie twórczości znakomitego kompozytora Ludomira Różyckiego.

W obrębie 20 minut usłyszymy szereg miniatur fortepianowych, jak 3 preludia, nokturn, efektywną legendę, dyskretne „Opowiadanie zegara” oraz żywy krakowiak.

UCZCZENIE KAROLA SZYMANOWSKIEGO PRZEZ UNIwersytet JAGIELLOŃSKI. TRANSMISJA UROCZYSTEGO KONCERTU KRAKOWSKIEGO PRZEZ ROZGŁOŚNIĘ ŁÓDZKĄ „POLSKIEGO RADJA”.

Dzisiaj, w czwartek, dnia 11 grudnia transmituje rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja” z Krakowa koncert, poświęcony twórczości Karola Szymanowskiego, a urządzony w sali Starego Teatru w Krakowie.

Będzie to uroczystość dla polskiego świata muzycznego wieczór, który poprzedzi mający się odbyć w dniu jutrzejszym akt wręczenia największemu współczesnemu kompozytorowi naszemu dyplomu doktora honoris causa Uniwersytetu Jagiellońskiego.

Na program koncertu, stanowiącego przekrój przez całą twórczość kompozytora, złożą się przede wszystkim solowe utwory fortepiano-

we, utwory na skrzypce i dwie pieśni chóralskie (Pieśni Kurpiowskie), w wykonaniu znakomitych sił artystycznych, pp.: Stanisławy Korwin-Szymanowskiej (śpiewaczki), prof. Zbigniewa Drzewieckiego (pianisty z Warszawy), Ireny Dubiskiej (skrzypaczki), Chór mieszany Tow. Muzycznego pod dyr. Walewskiego.

Zarówno program jak walory wykonawców nadają temu koncertowi, który transmitowany również będzie przez wszystkie stacje polskie, znaczenie pierwszorzędne ewenementu artystycznego.

Przebieg uroczystości wręczenia dyplomu, która odbędzie się w auli Uniwersytetu jutro, w piątek, będzie również transmitowany przez radio w czasie od 12,05—12,30.

ODCZYTY KRAKOWSKIE NA FALI

ŁÓDZKIEJ.

W tygodniu bieżącym rozgłośnia łódzka „Polskiego Radja” transmituje z Krakowa dwa odczyty.

Dzisiaj, w czwartek, docent uniw. dr. M. Małtecki wygłosi odczyt: „Mickiewicz o serbskiej pieśni ludowej”; w sobotę zaś, 13 grudnia, wybitny specjalista w zakresie geografii gospodarczej dr. W. Ormicki wygłosi odczyt: „Cukier na rynku światowym”.

„AEROPLAN JA I EUROPA”.

Dzisiaj, w czwartek, o godz. 20,00 usłyszymy z Warszawy nadzwyczaj ciekawy feljton młodego i utalentowanego dziennikarza, p. Eugenjusza Schummera, p. t. „Aeroplan, ja i Europa”.

P. Schummer opowie o ciekawych przygodach podczas wycieczki swej do Wiednia i Budapesztu.

POWSTANIE KLUBU KRÓTKOFALOWCÓW W POLSCE.

Aczkolwiek ruch krótkofalowy istnieje w Polsce już od kilku lat i poszczycić się może weale ładnym dorobkiem swej pracy, to jednak wykazywał on jedną lukę: na wszelkich zjazdach krótkofalowców, wystawach i t. p. brak było przedstawicieli jednej dzielnic Polski-

„KOŚCIUSZKO POD RACŁAWICAMI”

DLA MŁODZIEŻY SZKOLNEJ.

W niedzielę, 1 b. m. o godz. 12 w południ Teatr Popularny w sali Geyera ul. Piotrkowska Nr. 295, wystawia dla młodzieży szkolnej historyczną sztukę Anczyca p. t. „Kościuszkę pod Racławicami”.

CO USŁYSZYMY PRZEZ RADJO

PROGRAM ROZGŁOŚNI ŁÓDZKIEJ „POLSKIEGO RADJA”.

11,58 — 12,05 — Sygnał czasu z Warszawy i hejnał z Wieży Mariackiej w Krakowie.

12,05 — 13,15 — Muzyka z płyt gramofonowych z f. A. Klingbeil, Łódź, Piotrkowska Nr. 10.

13,15 — 13,25 — Odczytanie programu dziennego i repertuar teatrów i kin.

13,25 — 15,50 — Przerwa.

15,50 — 16,15 — Lekcja języka francuskiego (tr. z Warszawy).

16,15 — 17,15 — Muzyka z płyt gramofonowych (tr. z Warszawy).

17,15 — 17,40 — „Costes i Bellonte” — zdcbywey Atlantyku” — wygl. p. Stanisław Romer, dyr. L. O. P. P. (tr. z Wilna).

17,45 — 18,45 — Koncert ork. włościańskiej St. Namysłowskiego. W programie utwory Noskowskiego i Namysłowskiego (tr. z Warszawy).

18,45 — 19,10 — Rozmaitości.

19,10 — 19,25 — Komunikat Izby Przem. Handl. w Łodzi i odczytanie programu na dzień następny.

19,25 — 19,35 — Płyty gramofonowe z Warszawy.

19,35 — 19,50 — Prasowy dziennik radiowy.

19,50 — 20,00 — Płyty gramofonowe z Warszawy.

20,00 — 20,15 — Pogadanka muzyczna przed koncertem symfonicznym (tr. z Warszawy).

20,15 — Koncert symfoniczny z Filh. Warsz. Wykonawcy: Ork. Filh. pod dyr. G. Fitelberga i M. Orłow (fort.) 1. W. A. Mozarta: Symfonia G-dur (Jowiszowa). 2) S. Rachmaninow: 3-ci koncert fortepianowy. 3. Eug. Morawski: Poemat symfoniczny „Ulalun”. 4. Utwory na fortepian solo w wykonaniu Mikolaja Orłowa.

Po koncercie komunikaty: meteor., polic., sport. oraz technicznych udzieli Kierownik Wydziału Propagandy P. R. p. W. Frenkiek (tr. z Warszawy).

23,00 — Koncert życzeń z płyt gramofonowych.

śląska. Obecnie poważnie zanoszą się na to, że luka ta nareszcie zostanie wypełniona. Dzięki inicjatywie jednego z bardzo nielicznych na Śląsku krótkofalowców - nadawców (pono zliczyć ich można na palcach jednej ręki) organizuje się w Siemianowicach na Górnym Śląsku klub krótkofalowców. Klub będzie miał na celu przedewszystkiem obznajmienie swych członków z alfabetem Morse'a, nauczaniem ich odbierania i nadawania korespondencji, zapoznaniem z budową i obsługą odbiorników i nadajników krótkofalowych i t. d.

NIEMOWŁĘCY STAN RADJA I PRZEPOWIEDNIE MARCONI'EGO.

Senator Marconi, znajdując się w podróży w Paryżu na powrotną drogę z Londynu, dokąd udał się na inspekcję swoich fabryk, udzielił dziennikarzom ciekawego wywiadu w kwestji stosowania krótkich fal, a także w sprawie telewizji. Zapytany przedewszystkiem w czem upatruje największą zasługę wprowadzonego przez siebie mieszane systemu telegraficznego, zaznaczył, że jest nią prawie zupełnie uniemożliwienie podsłuchów i niepożądanego przejmowania komunikowanych w drogą wiadomości. Dotknawszy z kolei sprawy telewizji, oświadczył genialny wynalazca, że w jego angielskim laboratorium dokonywane są w tym kierunku wielce obiecujące doświadczenia.

Marconi jest przekonany, że telewizja ma przed sobą wielką przyszłość i że, nadto, postęp w tym kierunku będzie szedł niezmiernie szybko.

„Telewizja zyska takie same rozpowszechnienie, jak obecnie radio” — dodał Marconi — „pomimo wielkiego rozwoju, jaki radiotelegrafia wykazała w ciągu ostatnich trzydziestu lat, mam głębokie przekonanie, że ta gałąź techniki i nauki pozostaje jeszcze w stanie niemowlęcym, i że przyszłość zachowuje jeszcze dla niej, jak również dla telewizji, wspaniałe, przechodzące wszelkie nasze wyobrażenia rozwój i potęgę”.

Morze jako czynnik rozwoju gospodarczego Polski

Niezależny i wolny od obcego pośrednictwa handlowego jest źródłem bogactwa kraju

Staraniem Stowarzyszenia Dziennikarzy i Publicystów Gospodarczych odbył się 2.XII wieczór dyskusyjny, poświęcony zagadnieniom polityki morskiej.

B. ciekawy referat odczytał p. Nowacki, kierownik wydziału prasowego P. I. E. Prelegent poruszył w swym odczycie wszechstronnie najważniejsze sprawy, dotyczące aktualnych zagadnień polityki morskiej pod kątem wpływu jej na rozwój gospodarczy państwa.

Jako główne wytyczne polityki morskiej Polski na najbliższe lata zostały przez referenta wysunięte kwestje, związane z handlową i komunikacyjną organizacją za plecami portów Gdańska i Gdyni. Wykorzystanie bowiem dostępu do morza staje się dopiero wtedy faktem dokonany, gdy w całym kraju wprowadza jako element swej pracy kulturalnej i gospodarczej dobrodziejstwa, wynikające z KOMUNIKACJI NA ŚWIATOWYM SZLAKU MORSKIM. Polska posiada 3.744 klm. granic lądowych, a tylko 70 klm. aktywnych wybrzeża, przez te 70 klm. jednak, stanowiąc ledwie 1,8% linii granicznej, dokonywane się już obecnie zgóra 50% pod względem ilościowym i około 30% pod względem wartościowym całkowitego handlu zagranicznego.

W świetle więc tych cyfr każdy kilometr wybrzeża jest tysiącrotnie cenniejszy od kilometra granicy lądowej z gospodarczego punktu widzenia. Zagadnienie morza w Polsce, to nie tylko problem polityczny, ale w pierwszym rzędzie GOSPODARCZY, dostęp bowiem do morza — TO WOLNY, AKTYWNY, INTENSYWNY HANDEL ZAGRANICZNY, którego drogami w następstwie wędrują najcenniejsze dobra kulturalne.

W powojennych warunkach szczególnej nieprzenikliwości granic od Wschodu i Zachodu, wynikłego z układu stosunków politycznych Polski — morze stanowi JAK-GDYBY PŁUCA POLSKI, które jej gospodarstwo może swobodnie oddychać.

Jednakże około 42% całego handlu zamorskiego Polski pod względem wartości wędruje jeszcze przez porty obce, przytem za usługi obcych, w 90% niemieckich organizacjach handlowych, Polska płaci roczne olbrzymie haracz.

Walka konkurencyjna portów i kolei niemieckich z takimiż czynnikami organizacji polskiego zaplecza prowadzona jest z niesłychaną bezwzględnością i nakładem wielkich środków. Walka ta jest głównym gospodarczym fragmentem walki o Pomorze, które dla Polski jest kwestją życia i śmierci niepodległego państwa, dla Niemiec zaś stanowi główną przeszkodę w podboju politycznym i gospodarczym wschodu Europy. W walce tej rozstrzygać o zwycięstwie polskiem będzie stan faktycznego posiadania nad morzem, oraz wielkość korzyści gospodarczych, jakie Europa i świat cały będą upatrywały w wykorzystaniu przez Polskę dostępu do morza. Stąd wskazania w kierunku jaknajwiększych i jaknajcelowszych z punktu widzenia organizacji handlu zamorskiego inwestycji, stanowiących dokument polskiej pracy

organizacji, stąd też wskazania w kierunku stworzenia w całym narodzie, a szczególnie w jego sferach gospodarczych przeświadczenia, że tylko NIEZALEŻNY I WOLNY OD OBCEGO POŚREDNICTWA HANDEL ZAMORSKI JEST

ŹRÓDŁEM BOGACTW KRAJU, PŁYNĄCYCH Z DOSTĘPU DO MORZA. W tym kierunku należy rozwinąć akcję uswadniająca dla odpowiedniego podudzenia i nastawienia psychiki gospodarczej Polski. W.

Bank Polski zwiększa stale zapas złota

Pozycja Banku Polskiego, mimo pewnego odpływu dewiz, pozostaje nadal silna. Pokrycie kruszcowo-dewizowe obiegu banknotów i natychmiast płatnych zobowiązań stale przekracza ustawowe minimum. Bank Polski, prowadząc politykę wymiany części zapasów dewiz na kruszec stale zwiększa zapas złota, który na 1 grudnia wykazał 562,071 tys. zł. — Polityka ta zmierza do uzyskania bardziej samodzielnego stanowiska przez Bank Polski w gronie innych banków emisyjnych, w ten sposób bowiem nasz bank emisyjny uniezależnia się od wahań kursów dewiz zaliczonych do pokrycia.

UPADŁOŚCI i NADZORY

Z Wydziału Handlowego Sądu Okręgowego w Łodzi

W grudniu r. ub. ogłoszono na własne żądanie upadłość firmie „BERNARD BLUMENFELD I S-KA” i Wolfowi vel Aronowi Blumenfeldowi oraz Bernardowi Blumefeldowi.

Ogólna suma wierzytelności wynosiła wówczas 33.787 zł.

W dniu 14 listopada odbyło się zebranie wierzycieli w przedmiocie zawarcia układu, względnie utworzenia związku wierzycieli.

Upadły Adolf Blumenfeld zaproponował

następujące warunki: Upadła firma „B. Blumenfeld i S-ka” płaci 15% sum dłużnych, w 3-ech sześciomiesięcznych ratach, przyczem 1 rata w 6 miesięcy po zatwierdzeniu układu przez Sąd, II-a rata po 12 miesiącach, trzecia zaś po 18 miesiącach. Za przyjęciem układu wypowiedziało się 8-iu wierzycieli, reprezentujących sumę 14.879 na ogólną sumę 18.052 zł.

Układ powyższy został zatwierdzony, przyczem przywrócono upadłego do czci kupańskiej.

Drugim układem, zatwierdzonym przez Sąd był układ zawarty pomiędzy wierzycielami a handlującym Alfredem Wyrwichem. W końcu stycznia r. b. ogłoszono Wyrwichowi upadłość.

W listopadzie r. b. odbyło się zebranie wierzycieli w celu zawarcia układu, bądź też w celu utworzenia związku wierzycieli. Upadły Alfred Wyrwich zaproponował wierzycielom zawarcie układu, zapewniającego zaspokojenie 10% wierzytelności w gotówce w ciągu 3-ech miesięcy, t. j. do dnia 15 lutego r. b. Wierzyciele w liczbie 5 głosowali za układem, t. zn., że za układem wypowiedziało się większość liczebna wierzycieli, których wierzytelności zostały sprawdzone i przyjęte. Wierzyciele ci reprezentują ogółem sumę zł. 10.357, która stanowi mniej, niż 3/4 ogólnej sumy należności sprawdzonych i przyjętych.

Wobec takiego wyniku głosowania, narada wierzycieli została odroczone do dnia 22 listopada r. b.

Na posiedzeniu w dniu 22 listopada wypowiedzieli się wszyscy wierzyciele z wyjątkiem Skarbu Państwa, który wogóle w głosowaniu udziału nie brał. Za układem wypowiedziało się 6 wierzycieli, reprezentujących zł. 13.057, t. j. więcej, niż 3/4 ogółu wierzytelności sprawdzonych i przyjętych.

Upadły Alfred Wyrwich wnosil o zatwierdzenie układu i przywrócenie go do czci kupańskiej.

Sąd układ powyższy zatwierdził.

Jak pracuje wielki przemysł włókienniczy w Łodzi

Stan uruchomienia w firmach zrzeszonych w Związku Przemysłu Włókienniczego w Państwie Polskiem przedstawiał się następująco od dnia 24 do 30 listopada r. b.

przemysł bawełniany:

przez 6 dni w tygodniu pracowało 15 firm, które zatrudniały 10,131 robotników, przez 5 dni w tygodniu pracowało 9 firm, które zatrudniały 17,335 robotników, przez 4 dni w tygodniu pracowało 10 firm zatrudniających 17,504 robotników, wreszcie przez 3 dni w tygodniu pracowało 7 firm o zatrudnieniu 6,454 robotników. Nie czynne wogóle w tym okresie były 2 fabryki. Ogółem wielki przemysł bawełniany w okresie od dnia 24 do 30 listopada b. r. zatrudnił więc 51,424, robotników, co w porównaniu z okresem poprzedzającym wy-

kazuje pewien, nieznaczny spadek uruchomienia.

przemysł wełniany:

W przemyśle wielkim wełnianym w okresie omawianym przez 6 dni w tygodniu pracowało 8 fabryk, które zatrudniały 8,288 robotników, przez 5 dni w tygodniu pracowało 14 fabryk o zatrudnieniu 5,153 robotników, przez 4 dni — 4 fabryki, zatrudniające 699 robotników, wreszcie przez 3 dni w tygodniu pracowała 1 fabryka zatrudniająca 851 robotników. Ogółem wielki przemysł wełniany zatrudnił więc w omawianym okresie 14,9991 robotników, co w porównaniu z okresem poprzedzającym wykazuje również pewien spadek uruchomienia. Zauważać należy, iż w omawianym okresie w przemyśle wełnianym nieczynne zupełnie były 4 fabryki.

Stan uruchomienia w wykończalniach i farbiarniach łódzkich

Stan uruchomienia w wykończalniach i farbiarniach łódzkich w ciągu ostatniego czasu nie uległ większym zmianom, o czym świadczą dane uzyskane w Związku Wykończalni i Farbiarni Okręgu Łódzkiego.

Stan ten według danych uzyskanych w tym Związku przedstawiał się następująco: od dnia 17 do 23 listopada r. b.

przez 6 dni w tygodniu pracowały 4 firmy, zatrudniające 1773 robotników, przez 5 dni pracowało 11 firm, które zatrudniały 1787 robotników, przez 4 dni pracowało 3 firmy, które zatrudniały 602 robotników, wreszcie przez 5 dni pracowała 1 firma, która zatrudniała 115 robotników. Razem więc w omawianym okresie pracowało 19 firm, które zatrudniały — 4, 277 robotników. Przyczem 1 firma była

zupelnie nieczynna z urlopów zaś korzystało 14 robotników.

W okresie od dnia 24 listopada do dnia 30 listopada r. b. sta nuruchomienia w farbiarniach i wykończalniach łódzkich przedstawiał się następująco:

przez 6 dni w tygodniu pracowało 5 firm, które zatrudniały 2,283 robotników, przez 5 dni pracowało 6 firm, zatrudniających 850 robotników, przez 4 dni — 6 firm, które zatrudniały 951 robotników, wreszcie przez 3 dni pracowały 2 firmy, o zatrudnieniu 166 robotników. Ogółem pracowało 19 firm, zatrudniających 4,250 robotników, przyczem robotników korzystało z urlopów 27 robotników, jedna zaś firma, zatrudniająca 48 robotników była zupelnie nieczynna (ag)

Prace nad podniesieniem rzemiosła Nowy Oddział Instytutu Rzemieślniczego w Kaliszu

W dniu 6 b. m., w sobotę, odbyło się w Kaliszu, w Sali Receptyjnej Magistratu, organizacyjne zebranie oddziału Towarzystwa Instytutu Rzemieślniczego.

Zebranie zajął p. dyr. Wojtaszewski, wskazując na cel, w jakim zebranych zaproszono. Zebrani, rzemieślnicy i inteligencja pracująca w rzemiośle, w ilości około 150 osób, wybrali na przewodniczącego zebrania prezydenta m. Kalisza p. Szarasa. Referat o potrzebie otwarcia oddziału Instytutu Rzemieślniczego w Kaliszu wygłosił delegat Centrali Instytutu p. Fr.

Pawlik.

Po referacie wywiązała się dłuższa dyskusja, w rezultacie której uczestnicy wybrali zarząd oddziału i powierzyli mu opracowanie programu działalności na okres najbliższy.

Mamy nadzieję, że rzemiosło w Kaliszu, dzięki pracy tak pozytywnej placówki, jaką jest Instytut Rzemieślniczy, podniesie się na wyższy poziom.

Prezesem Oddziału Towarzystwa Instytutu Rzemieślniczego w Kaliszu został wybrany p. Szaras — prezydent miasta.

GIELDA

Warszawa, 10-go grudnia.

WALUTY.

Dolary Stanów Zjedn. 8.89 1/2

DEWIZY.

Belgia 124.65
Gdańsk 173.27
Kopenhaga 238.80
Londyn 42.35
Nowy Jork (kobel) 8.92
Paryż 35.66
Praga 26.46
Szwajcaria 172.98
Sztokholm 239.45
Włochy 46.76
Wiedeń 125.57

AKCJE.

B. Polski 155.50; B. Zachodni 70.00; Sole potasowe 92.00; warsz. Tow. fabr. cukru 34.00 — 33.00; Węgiel 36.00; Modrzejów 9.25 — 10.00; Starachowice 13.50 — 13.00 — 13.25; Haberbusch 106.00 — 105.00.

Ożywienie zapotrzebowania na przedzę wełnianą

W przemyśle tekstylnym okręgu bielskiego ożywił się w ostatnim czasie popyt na przedzę ze względu na to, że w najbliższych tygodniach podjęta zostanie produkcja na przyszły sezon letni. Skutkiem tego przedziałnie czesankowe, rozporządzając dostateczną ilością zamówień, pracują przeważnie na dwie zmiany. Ożywienie powyższe nosi charakter sezonowy.

Projekt ordynacji pocztowej

Ministerstwo Poczty i Telegrafów opracowało projekt nowej ordynacji pocztowej. Projekt ten został przesłany do wszystkich izb przemysłowo-handlowych celem zaopiniowania. Izby uznały naogół zamiar wydania ordynacji pocztowej, jako postęp na drodze ujednostajnienia organizacji poczty i usprawnienia aparatu pocztowego. Co do redakcji, izby przemysłowo-handlowe podnoszą, że w projekcie nie ograniczono z należytą ścisłością postanowień materialnych od przepisów wykonawczych, które mają być jedynie wskazówką dla urzędów pocztowych, powołanych do stosowania w praktyce postanowień ordynacji. Projekt po ostatecznym uzgodnieniu z zainteresowanymi organizacjami i ministerstwami, wniesiony zostanie do Sejmu celem uchwalenia w formie ustawy.

1425 Wytwórnia
Piecy i kuchenek
przenośnych nagrodzona
na wystawie Gospod. Higienicz. w Łodzi, dużym
srebrnym medalem,
"KOZMINEK"
Główna 51, tel. 109 75

Dźwiękowy Teatr Świetlny CASINO

Dziś wspaniała premjera!

Wielki film śpiewno-dźwiękowy

BRANKA WODZA

Żywiolowy dramat, w którym pieśń pustyni porywa serca zarem i płomienną namiętnością synów południa.

W rolach głównych:

JOHN BOLES, znany z filmu „Rio Rita“
Charlotte KING
Luise FASENDA
Edward MARTINDEL

Nadprogram: Dodatki dźwiękowe i aktualn.krajow.

Początek 4.30, ost. 10 wiecz. w sob. i niedz. pocz. 12 w poł.

Do akt. Nr. 3461—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Aleje I. Maja Nr. 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 18 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 39, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Łajzera Krakowca i składających się z mebli, oszacowanych na sumę złotych 700.
Łódź, dnia 25 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

Do akt. Nr. 2457—1929 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Wólczańskiej Nr. 171, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Jana Tucholskiego i składających się z mebli i pianina, oszacowanych na sumę zł. 1,275.
Łódź, dnia 24 listopada 1930 r.
Komornik RAFAŁ SAKKILARI

Do akt. Nr. 3428—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW DULKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Aleje I. Maja Nr. 34, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 18 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. N. Cegielnianej Nr. 22, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Feliksa Siemiatyckiego i składających się z mebli, oszacowanych na sumę złotych 1.050.
Łódź, dnia 25 listopada 1930 r.
Komornik STANISŁAW DULKOWSKI

Do akt. Nr. 2283—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik 10 rewiru Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW STOPCZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada Nr. 51, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 r. od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Bazarnej Nr. 7, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Mojżesza Działowskiego i składających się z mebli, oszacowanych na sumę zł. 760.
Łódź, dnia 19 listopada 1930 r.
Komornik: STANISŁAW STOPCZYŃSKI.

Do akt. Nr. 566—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik 10 rewiru Sądu Powiatowego w Łodzi, STANISŁAW STOPCZYŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy 11-go Listopada Nr. 51, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 r. od g. 10 rano w Łodzi przy ul. Cereckiego Nr. 11/15 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Weinstein Jewel i Majerczak Michał“ i składających się z kadzi drewnianych 2 rolwag i innych przedmiotów, oszacowanych na sumę zł. 530.
Łódź, dnia 5 grudnia 1930 r.
Komornik: STANISŁAW STOPCZYŃSKI.

Dziś i dni następnych!

DŹWIĘKOWY

KINO TRATY

CAPITOL

Dziś i dni następnych!

Pierwszy raz w Łodzi
Pierwszy rosyjski film śpiewno-dźwiękowy Reż. genialnego Stryżewskiego.

TRÓJKA

W rolach głównych:
Olga Czechowa
Hans Schlettow

Dramat osnuty na tle słynnego romansu i pieśni ludowej p. t.

„HAJDA TRÓJKA ŚNIEG PUSZYSTY...“

MUZYKA! ŚPIEWY! TAŃCE!

==== Ceny miejsc popularne! ====
Początek w dni powszednie o g. 4-ej, w soboty, niedziele, i święta o g. 12.30

1-szy dźwiękowy Kinoteatr w Łodzi

„SPLENDID“

20. NARUTOWICZA 20

OSTATNIE DNI!

KIEPURY

i Brygidy HELM
w arcydziele śpiewno-dźwiękow.

Neapol, śpiewające miasto

CENY MIEJSC NORMALNE:
Zł. 1, 2, 3.

Początek seansów o godz. 6, 8 i 10.

Do akt. Nr. 1672—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 22 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Południowej Nr. 2, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Turecka Piekarnia i Cukiernia“ i składających się z stolików i krzeseł i innych ruchomości, oszacowanych na sumę złotych 880.
Łódź, dnia 4 grudnia 1930 r.
Komornik: STEFAN GÓRSKI.

DŹWIĘKOWE

Grand-Kino

Dziś i dni następnych!

Dawno oczekiwany film dźwiękowy, stanowiący epokę nie tylko w kinematografii, ale w dziejach kultury duchowej naszego wieku p. t.

BIAŁE CIEŃ

Reżyserji W. S. VAN DYKO'A

Na tle najbardziej egzotycznego zakątka ziemi rozgrywa się dramat miłości i dramatu społeczny. Najbardziej głęboki, piękny i wstrząsający film naszych czasów.

W roli głównej: **MONTE BLUE**
oraz **RAQUEL TORRES**

Nadprogram: **Fleischerowski dodatek.**

Początek seansów o godz. 4-ej ostatni o 10.15, w soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej w poł., ostatni o 10.15.
Ceny miejsc normalne na porank. niż.

Do akt. Nr. 3453—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, STEFAN GÓRSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Sienkiewicza Nr. 9, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 22 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Południowej Nr. 24, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Dawida Kona i składających się z mebli i towaru na ubranie, oszacowanych na sumę zł. 410.
Łódź, dnia 4 grudnia 1930 r.
Komornik: STEFAN GÓRSKI.

Do akt. Nr. 3420—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ADAM ŁAGODZIŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Kilińskiego Nr. 55, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 60, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do firmy „Dom Tapet W. Gołyński“ i składających się z 220 rolek podwójnych tapet, oszacowanej na sumę zł. 440.
Łódź, dnia 24 listopada 1930 r.
Komornik: ADAM ŁAGODZIŃSKI.

Do akt. Nr. 2095—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ul. Piotrkowskiej Nr. 27, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Marcina Rózyckiego i składających się z mebli, towaru i garnituru męskiego, oszacowanych na sumę zł. 819.
Łódź, dnia 24 listopada 1930 r.
Komornik: RAFAŁ SAKKILARI.

Do akt. Nr. 1533—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi, przy ulicy Gdańskiej Nr. 138, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Samuela Inselsteina i składających się z warsztatów tkackich mechanicznych oszacowanych na sumę zł. 2,400.
Łódź, dnia 28 listopada 1930 r.
Komornik: RAFAŁ SAKKILARI.

Do akt. Nr. 1110—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, RAFAŁ SAKKILARI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Karola Nr. 30, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Kątnej Nr. 12/14 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do f.: „Farbiarnia i Wykończalnia S. Leder i M. Heyman“ i składających się z barwników, oszacowanych na sumę zł. 13,500.
Łódź, dnia 28 listopada 1930 r.
Komornik: RAFAŁ SAKKILARI.

KINO-TEATR 201

LUNA

Dziś i dni następnych!

Arcydzieło filmowe według rozgłośnej powieści Vicki Baum „Dr. chem. Helena Willfür“, która się ukazała w Węszawskich piśmiech p. t. „Studentka“

SŁODYCZ ZWYCIĘSTWA

Nastrojowy dramat erotyczny na tle walki kobiety wykształconej z przeciwnościami losu.

Koncert **Olgi Czechowej**
i **ELZY TAMARY**
i **IGO SYMA.**

Wspaniała ilustracja muzyczna orkiestry symfonicznej pod dyr. L. Kantora.

Początek seansów o godz. 4-ej w poł., w soboty i niedz. o godz. 12-ej w poł. Ceny miejsc popularne, na pierwszy seans od 1 zł. w soboty, niedz. i święta, od 12—3 po 50 gr. i 1 zł.

Do akt. Nr. 3206—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ADAM ŁAGODZIŃSKI, zamieszkały w Łodzi przy ulicy Kilińskiego Nr. 55, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 20 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Kłackiej Nr. 14, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Oskara Stephanusa i składających się z mebli, oszacowanych na sumę złotych 790.
Łódź, dnia 9 grudnia 1930 r.
Komornik: ADAM ŁAGODZIŃSKI.

Do akt. Nr. 1602—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 19 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Kielna Nr. 27, odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Władysława Ułjanowicza i składających się z mebli i artykułów pierwszej potrzeby, oszacowanych na sumę zł. 730.
Łódź, dnia 6 grudnia 1930 r.
Komornik: ZYGMUNT MAKOWSKI.

Do akt. Nr. 1585—1930 r.
OGŁOSZENIE.
Komornik Sądu Powiatowego w Łodzi, ZYGMUNT MAKOWSKI, zamieszkały w Łodzi przy ul. Narutowicza Nr. 49, na zasadzie art. 1030 U. P. C. ogłasza, że w dniu 29 grudnia 1930 roku od godz. 10-ej rano w Łodzi przy ulicy Zawiszy Nr. 10 odbędzie się sprzedaż z przetargu publicznego ruchomości, należących do Marcina Tataja i składających się z mebli, radio i innych rzeczy, oszacowanych na sumę zł. 3,700.
Łódź, dnia 5 grudnia 1930 r.
Komornik: ZYGMUNT MAKOWSKI.

KINO-TEATR

RESURSA

UL. KILINSKIEGO 123

Dziś i dni następnych!

Wzruszający dramat życiowy p. t.:

„KOBIEȚA BEZ SERCA“

W rolach głównych:
uwodzielca **DOROTA REVIER** oraz **JACK HOLT** męski
znani bohaterowie „Łodzi Podwodnej“

Następny program:

„DZIEJE MAŁŻEŃSTWA“

Początek seansów w dni powszednie o godzinie 5.20, 7.15, i 9; w dni świąteczne o godzinie 3, 5, 7 i 9.

Kino-Teatr
PRZED WIOŚNIĘ
Zeromskiego 74-76. Dojazd tramwajami 5, 6, 8, 9, 16, do rogu Kopernika i Zeromskiego
Orkiestra symfoniczna pod batutą A. Czudnowskiego. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej pp. w niedziele i święta o godz. 2-ej pp. Ostatni seans o g. 10-ej wiecz. — Ceny miejsc: I. m. 1.25 gr. II. m. 90 gr. i III. 60 gr. — Bilety ulgowe w sob., niedz. i święta nieważne. Na pierwszy seans wszystkie miejsca po 60 gr.

DZIS I DNI NASTĘPNYCH

Potężny dramat obyczajowy. Dramat dziewcząt rauonych na pastwę zepsucia wielkomięjskiego w filmie p. t.

„CZARNA DAMA”

Dramat na tle wybujałego erotyzmu wielkich środowisk. W roli tytułowej: **LIA TORA** jako mściwiczka czarująca własnej hańby. Nadprogram szampańska komedia, wieka bomba śmiechu „PAN WACHMISTRZ NA URLOPIE”

W sobotę, dnia 13 grudnia o godz. 12-ej, w niedzielę, dnia 14 o g. 11-ej rano Poranki dla dzieci i młodzieży wyświetlana będzie wesoła komedia p. t. „PETER PAN” w roli głównej: **Betty Bronson**. Ceny miejsc: dla dzieci 20 gr. dla dorosłych 50 gr. — Następny program: „Skrzydłata Flota” w roli gł. Ramon Nowarro.

KINO-TEATR CORSO
UWAGA: Ceny miejsc nie podwyższone. Początek seans. w dni powsz. o godz. 4-ej W soboty, niedziele i święta o godz. 12-ej. Na pierwsze seanse ceny miejsc znacznie niższe. Orkiestra pod kier. p. Białkiewicza.

Dziś i dni następnych! Wielki podwójny szlagierowy program:

I.

KRWAWE ŻARTY

Komedjo-dramat w 10 aktach. — W roli głównej: ulub. publ. piękny **Ryszard Talmadge**. Sensacja. — Niebywale napięcie. — Moc wrażeń.

II.

Mogiła wśród lodowców

Dramat w 9-ciu aktach. Tajemnica tragicznej śmierci profesora Malmgreena i Romualda Amundsena. Zmaganie się z ponurą przyrodą polarną — oto treść tego potężnego filmu. — Nadprogram: **FAKSA**.

Kino-Teatr
„Spółdzielnia”
ul. Sienkiewicza 40.
Ceny miejsc w dni powsz.: I. 1.50, II. 1 zł., III. 75 gr., w niedz. i święta: I. 1.75, II. 1.25, III. 1 zł. Na I seans ceny niższe: I. i II. 75 gr. III. 50 gr. Początek seansów w dni powszednie o godz. 4-ej, w soboty, niedz. i święta o godz. 2-ej. Ostatni seans o 10 w.

Od wtorku, dnia 9 grudnia r. b. i dni następnych!
Wielki 10-cio aktowy dramat erotyczny p. t.

A jednak ciało jest słabe

W rolach głównych: **Glorja Swanson** i gen. **Lionel Barrymore**
mistrzynie ekranu i jalny

Bilety członkowskie ważne w dni powszednie po 90 gr. Bilety ulgowe i passepantout w sobotę, niedzielę i święta nie ważne.

Następny program:
Bożyszcze Nowego Yorku
w roli gł. BESSIE LOVE.

DR. MED.
EDWARD REICHER
specjalista chorób skórnych i wenerycznych
Leczenie diatermją. Elektroterapią.
ul. Południowa 28
Tel. 261-93
Od 8—11 rano i 5—9 wiecz.
w niedzielę od 9—1 pp. 513
Dla niezamożnych ceny lecznic.

KONSUM

przy

Widzewskiej Manufakturze

ULICA ROKICIŃSKA 54

poleca towary własne, jak również z innych pierwszorzędných fabryk po cenach ściśle fabrycznych:
Resztki, Sekunda, Braki, Barchany, Flanelki i wszelkie inne towary Widzewskie

Bielizna damska
Bielizna męska
Wielniane towary męskie
Wielniane towary damskie
Jedwabie w wielkim wyborze
Wielwety
Pończochy fil d'Ecosse i jedwabne
Skarpetki
Rękawiczki
Obuwie
Śniegowce i kalosze
Wszelkie towary galanteryjne
Ubrania męskie
Palta męskie
Chustki wielniane
Towary kolonialne
Towary spożywcze.

Kupno nie obowiązuje!

Prosimy Sz. Kliencie! o odwiedzenie naszego nowo utworzonego, obficie zaopatrzonego Konsumu.
Rokicińska 54 :: Dojazd tramwajem 10 i 16.

Któs to nie zna Kowalczyka
Jego pantofelki
Dla panienki czy chłopczyka
Wybór masz tam wielki

Firma ta od dawna znana
Solidna i wzięta
Dwadzieścia pięć Cegielniana
Niech każdy pamięta.

Najlepsza Gwiazdka

Gdy masz bucik szykowny!
KUP GO
w firmie

J. KOWALCZYK

Łódź, ul. Cegielniana 25. Tel. 159-22.

Poradnia Wenerologiczna

Lekarzy Specjalistów
ul. Zawadzka Nr. 1
Czynna od 8 rano do 9 wiecz.
w niedziele i święta 9—2 pp
od 11—12 i 2—3 pp. przyjmuje kobieta lekarz
leczenie chorób wenerycznych
moczopłciowych i skórnych
sądanie krwi i wyziedlin na syfilis i tryper
Konsultacje z neurologiem i urologiem
Gabinet Światło-Lecznicy
kosmetyka lekarska
Oddzielna poczekalnia dla kobiet
519 **FORADA 3 zł.**

DR. HELLER
Choroby skórne i wener.
ul. Nawrot 2. Tel. 179-89
Do 10 r. i 4—8 w. Dla pań specjalnie godz. 4—5 po poł., w niedz. od 11—2 pp.
Dla niezamożnych ceny lecznic. 813

...SZEWCY...

Skóry—Hurt i Detal
(specjalność: detaliczna sprzedaż zelówek trwałych na wodę)

poleca:
Spółka Szwerców
Piotrkowska 79
1407 tel. 1.58-38

FIRMA

„RADJOLA”

PIOTRKOWSKA 88, TEL. 105-34
poleca

Radjoaparaty i części, detektory

Przeróbki aparatów
Ładowanie akumulatorów z odniesieniem do domów.
Najtaniej bo w podwórzu.

Dr. med.
J. SADOKIERSKI
stomatolog
chirurgja szczęk, jamy ustnej i plastyka
regulacja zębów
rentgenodiagnostyka
Piotrkowska 164
Tel. 114-20
przyjmuje od 3—7 pp. 220

Fabryka mebli giętych „VIENPOL”

poleca bogaty wybór krzesel, foteli, taboretów i różnych stolików oraz wszystko w zakres giętych mebli wchodzące

Łódź,
ul. Zawadzka 5
Tel. 191-20.

EKTRANOWANY RADJO-

odbiornik 4-lampowy kompletny mozesz łatwo sam zbudować, jeżeli nabędziesz u nas wszystkie niezbędne części do samobudowy tylko

za 230 ZŁ.

będziesz miał pierwszorzędný aparat, dający kilkadziesiąt stacji zagranicznych na głośnik. Poradzimy Ci bezpłatnie, gotowy twój aparat, wypróbujemy darmo, poprawimy Ci przeoczenia lub błędy. Zapłacisz ratami!

POLSKIE RADJO
JERZY KRZYŻANOWSKI
Andrzeja Nr. 4, tel. 201-04 1437

Szkoła Tańców

I. Zalcmana
ul. Cegielniana Nr. 54.
Lekcje tańców podług ostatnich wydań na zjeździe w Paryżu. Lekcje prywatne ul. Cegielniana 64 w asystencji znanego fo. dansera **Konrada Keru**. Zapisy od godz. 11-ej rano do 2-ej i o 4—8 pp. przy ul. Cegielnianej 64.

Dr. J. NADEL
Akuszerka, choroby kobiece
godz. przyjść od 3—5
Pomorska 7, tel. 127-84.
1251

Ogłoszenia drobne

HALLO!

Hallo! Dzwoni tel. 163-30 „Pogotowie zrawieckie Kiersza” Zeromskiego 91, sklep narozny. Momentalnie odświeża garnitur za zł. 3.—, suknię za zł. 2.80, palto za zł. 3.—, łącznię z odebraniem i odesłaniem. Expressem pierze, faruje, przerabia, nicuje, sztucznie ceruje. Farbujemy i pierzemy futra sposobem lipskim. 525

Bardzo tanio

pokój z kuchnią do wynajęcia. Wiadomość ul. Kilińskiego 151, u gospodarza.

Zaginął

kwit kaucyjny, wysany przez Elektrownię Łódzką na imię Maksymiliana Szyfiera na złożoną obligację pożyczki zlotowej nominalnej wartości zł. 20. 1261

Potrzebni

chłopcy do sprzeczaj, gazet na tygo dniówkę, zgłaszać się do administracji dziennika od godz. 8—10 rano.